SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 94. JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, MAY 19, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 19-го ТРАВНЯ 1988 Ч. 94. РІК. XCV.

ЗНОВУ ДОМАГАЮТЬСЯ ВИДАЧІ Б. КОЗІЯ

Київ. — Київська газета „Молодь України" помістила у числі з 8-го травня ц.р. довгу підвальну статтю п.з. „Довга дорога до правосуддя" про справу українця Богдана Козія, якого видачі на суд за сповидні злочини нібито вчинені ним під час Другої світової війни, домагаються комуно-московські імперіялісти та їхні прислужники в Україні, заставляючи до цієї акції також населення Снятинського району, у якому, згідно з описами газети, Б. Козій, будучи поліціянтом, „жорстоко знущався над совєтськими громадянами", хоч тоді таких у Снятинщині не було.

Газета „Молодь України" помістила фотознімку групи в більшості дуже молодих людей, які брали участь у мітінгу на Снятинському мебельному комбінаті і які не то, що Б. Козія і його „злочинів" не пам'ятають, але й не пам'ятають і самої Другої світової війни. Поряд з фотознімкою редакція надрукувала листівку зі зверненням до костаріканського уряду, в українській і еспанській мовах, яку читачі повинні вирізати і вислати до амбасади Коста Ріки в Москві.

„Покарання воєнних злочинців, — пише згадана газета, — це не тільки данина минулому. Невідворотність покарання — юридичний гарант того, що в майбутньому не трапиться подібного. Ми говоримо сьогодні про злочини Б. Козія не тільки тому, що це єдина данина жертвам нацизму, а й тому, що ми аналізуємо. І думаємо про завтрашній день".

Добре сказано, але в тому випадку треба говорити за усі передвоєнні і воєнні злочини, вчинені і нацистськими, і комуно-московськими імперіялістами. Багато політичних аналітиків, особливо з-посеред прихильників української визвольної справи, звертали і звертають увагу, що злочинці масового голоду в Україні в 1932-33 роках, Винниці, Катиня та інших місць масового етноциду ще не покарані і сидять собі спокійно в Москві і Києві.

Як в кожному випадку, совєтська газета „пришила" Б. Козієві також злочини проти жидівської меншини в Україні і пригадала 12-річну дівчинку Люсю Розінер, щоб загострити увагу до його особи жидівської спільноти в діяспорі.

Об'єктивно газета пояснює дещо кримінальні закони, на підставі яких Коста Ріка відмовилась видати Б. Козія в руки совєтських катів. Існує закон давности виконаного „злочину" і кара смерти в СССР за воєнні злочини, якої немає в Коста Ріці, а в кінці робить свої висновки: „Ми не бавимося в юридичні ігри. Ми вимагаємо нацистського злочинця, руки якого у крові наших земляків!"

С. Левченко передбачає упадок М. Ґорбачова

Вашінґтон. — Станіслав Левченко, колишній старшина КҐБ, виступаючи минулого тижня у Вашінґтоні перед членима фундації Джеймставн, заявив, що генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов ледве чи вдержиться довго на своєму пості. Згідно з опінією Левченка, М. Ґорбачову вдалося приєднати на свою сторону лише незначну кількість так званої творчої совєтської інтеліґенції, яка ніколи не була зацікавлена у змінах політики чи економіки, бо її було вигідно жити у системі перекупств і застою, творячи упривілейовану клясу.

Політиці гласности і перебудови будуть супротивлятися значно сильніші сили: партійно-адміністраційна інтеліґенція, КҐБ і, як не дивно, більшість робітників. Останні не бачать жадних реальних виглядів на зміну, а ситуація на відтинку забезпечення населення товарами першої потреби, від часу приходу до влади М. Ґорбачова, не то що не поправилась, але навіть погіршилась.

Чималу негативну ролю у відкиненні політики теперішнього совєтського керівника гратимуть противники його антиалькогольної кампанії, яку велика частина населення СССР не тільки засуджує, але наперекір усім зарядженням уряду і компартії, продовжує самотужки, хто як може, виробляти алькогольні напитки при допомозі дуже часто примітивних апаратів для гонення самогону. Деякі прямо кажуть, що у страшній підсовєтській дійсності нема чим „душі розвести".

С. Левченко вважає, що в останньому часі КҐБ також перестав підтримувати активно Ґорбачова. Відомо ж бо, що на протязі десятиріччя відома у цілому світі зі своєї жорстокости „установа" тримала під контролею всі шари суспільства в СССР. Теперішній керівник КҐБ Віктор Чебріков, який у першій фазі владування генерального секретаря ЦК КПСС повністю підтримав був кроки гласности і перебудови, висунені М. Ґорбачовим, тепер все більше й виразніше схиляється в сторону його противника, другої після М. Ґорбачова особи в Кремлі, Єгора Лігачова, конкурента Ґорбачова.

Партійна конференція, заповіджена на другу половину червня в Москві, може внести більше ясности у ці справи, але, на думку Левченка, М. Ґорбачов не втримається більше при владі, як два роки.

С. Левченко, як спеціяліст від інфільтрації КҐБ на Заході, перестеріг при тій нагоді західні демократичні країни перед небезпеками політики детанту. Він пригадав, що, наприклад, в 1970-их роках, а головно після підписання Гельсінкських угод, КҐБ помітно збільшив свою активність і завербував до шпигунської діяльности чимало корисних західніх одиниць.

Москва підготовляється до приїзду Р. Реґена

Москва. — Московський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Билл Келлер описує у своїй статті широку підготову до зустрічі президента Роналда Регена. Міські власті ремонтують вулиці і фарбують фасади будинків на шляху, яким буде проїжджати з летовища Президент і особи що його супроводжуватимуть.

Не зважаючи на те, що під час підготови візити совєтський уряд надав Президентові повну свободу вибору маршруту поїздки по країні, Білий Дім організував візиту таким чином, щоб вона у максимальній мірі відповідала характерові візити Міхаїла Горбачова у грудні минулого року у Вашінгтон. Крім двох урочистих обідів і щоденних переговорів з М. Ґорбачовим, Р. Реген плянує провести годинну розмову з ієрархами Російської Православної Церкви у реставрованому Даніловському монастирі, відвідати московський Дім літераторів, де відбудеться зустріч зі совєтськими письменниками, виступить з промовою перед студентами Московського університету і побуває у Большому театрі.

Перша Лейді зробить поїздку в Ленінград, де вона плянує оглянути Ермітаж, а також, можливо, відвідає середню школу.

Президент Реген буде мешкати у резиденції американського амбасадора. Під час перебування в СССР Реген не має наміру покидати межі Москви, подібно, як і Горбачов не виїжджав з Вашінгтону в минулому році під час своєї візити. Програма візити Президента не включає ні відвідання помешкання якої-небудь московської родини, ні обіду в одному з приватних ресторанів, що недавно появилися у совєтській столиці, ні поїздки на колгоспний ринок.

Приїздові американського гостя в Москві раді найбільше мешканці будинків, чиї фасади виходять на вулицю перед резиденцією американського амбасадора і на вулиці, по яких буде їхати Президент. Хоч москвичі вже привикли до „прикрашування" міста напередодні візити високих закордонних гостей, багато мешканців столиці зустрічають ці поспішні і часто смішні спроби „показати товар лицем" з неприхованою іронією. Точно такі ж заходи вживаються у совєтській провінції, коли туди приїжджають візитери з „центру".

Обновлюються і перефарбовуються фасади будинків на вулиці Воровського, де розміщений письменницький клюб, а на дорозі поспішно заливаються асфальтом вибоїни, залишені, на думку Келлера, „ще з брежнєвських часів".

Один з мешканців столиці вважає, що незабаром вулиці і будинки знову набудуть свого звичайного вигляду. „Через кілька місяців фарба облупиться, асфальт знову потріскає і все стане як було", — сумно зауважив він.

Як завжди в подібних випадках, пише американський журналіст, місцеві мешканці покладають надії на приїзд Регена ще й тому, що в найближчі крамниці, напевне, на кілька днів „завезуть" деякі дефіцитні товари, список яких збільшується з кожним місяцем. Дуже можливо, що щасливцям, які проживають у районі Старого Арбату і вулиці Воровського, вдасться навіть купити в крамницях цукор, який останнім часом також перекочував у список дефіцитних товарів, бо він є сировиною для домашнього виробництва самогону.

В УКРАЇНІ ЗНОВУ НАСТУПИВ ВИБУХ НА ФАБРИЦІ ВИРОБУ РАКЕТ

Вашінґтон. — Департамент оборони у Вашінґтоні повідомив у вівторок ввечорі, 17-го травня, про другий катастрофальний вибух в Україні тим разом в місцевості Павлоград, Дніпропетровської області, на фабриці, чи фабриках, які виробляють важливі частини до ракет типу СС—24. Офіційні речники Пентаґону кажуть, що вибух наступив у відділі складів пального до міжконтинентальних далекобіжних ракет ще минулого четверга, тобто 12-го травня, але представники совєтського уряду, не зважаючи на атмосферу гласности, зуміли промовчати факт вибуху майже цілий тиждень, поки про нього не довідались кореспонденти в Москві і почали „бомбардувати" запитами представників різних міністерств, зокрема міністерство оборони і закордонних справ.

Американські спеціялісти від ракетної зброї кажуть, що вибух у Павлограді напевно припинить продукцію стратегічних ракет СС-24 на шість місяців, або довше, в залежності від сили вибуху і знищення, яке наступило у висліді вогню. Совєтські чинники нібито запевняють, що на ракетних плянтаціях не було атомових головок тому відразу застереглись, що, мовляв, не треба боятися нуклеарної радіяції, як це було після вибуху в Чорнобилі, зокрема на четвертому бльоці нуклеарного реактора.

Місто Павлоград нараховує 120.000 населення і віддалене від Москви на приблизно 500 миль. Представники Адміністрації президента Роналда Регена заявили, що їм не відомо покищо чи під час вибуху загинули люди, скільки було поранених і які взагалі були розміри вибуху. Відомо тільки, що в Павлограді виробляли головні мотори до згаданих ракет. Міністерство оборони СССР почало минулого року приміщувати ракети типу СС-24 в різних стратеґічних місцях СССР. Одна така ракета вміщає в собі 10 атомових головок і може бути вмонтована на спеціяльній плятформі, або на залізничному вагоні, в залежності від потреби мобільности ракет.

У Вашінґтоні підтвердили, що розміри вибуху відкрив американський дослідчий сателіт. Пентаґон зараховує цей вибух до „катастрофальних вибухів" того типу, але він не зупинить продукції ракет СС—24, бо СССР, правдоподібно, скоро відбудує плянтації у Павлограді. В кожному разі катастрофальний вибух тимчасово цілковито припинив працю на фабриках ракетних моторів, але Москва, як завжди, намагалася промовчати цей вибух так, як пробувала применшити вибух у Чорнобилі в 1986 році.

КОНЦЕРТ У ЄЙЛСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Ню Гейвен, Конн. — Комітет 1000-ліття Хрищення України влаштовує тут у суботу, 21-го травня ц.р., о год. 7-ій вечора, в концертовій залі Єйлського університету, Спрейґ Голл, 470 Коледж вул., концерт для прославлення української культури. Участь беруть: хор „Думка" з Ню Йорку, танцювальний ансамбль „Чайка" з Йонкерсу, Н. Й., і камерний ансамбль під керівництвом проф. Ю. Цибрівського. Квитки вступу 20 дол., за точнішими інформаціями слід телефонувати на число: (203) 795-6959 або (203) 487-1886.

У Манітобі вибрано дев'ять українців до парляменту

Вінніпеґ, Ман. — Канадська преса й інші засоби масової інформації повідомляють, що вибори до провінційного парляменту в Манітобі, які відбулися там 26-го квітня ц.р., своїм вислідом заскочили всі передвиборчі сподівання і передбачування. Нова демократична партія, яка була при владі довгі роки і сподівалася залишитися сильною офіційною опозицією, була на цих виборах прямо розгромлена і зайняла лише третє місце в манітобській леґіслятурі.

Несподіваний успіх здобула Ліберальна партія і тим самим стала головною опозицією до Консервативної партії, яка формуватиме уряд меншости. На 57 місць в леґіслятурі консерватисти мають 25 послів. Ліберальна партія, яка в минулій каденції мала тільки одного посла, здобула тепер 20 місць, а НДП 12 місць.

До провінційного парляменту вибрано також дев'ять послів українського роду: Д. Празник, Л. Деркач (консерватисти), Р. Козак, В. Чорнописький, М. Міненко (ліберали), Джуді Василиця, В. Урускі, Дж. Полман, Г. Гарап'як (НДП).

ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ню Йорк. — Тут в неділю, 22-го травня ц.р., о год. 2-ій по полудні в будинку СУА-УККА, 203 Друга авеню відбудуться Річні загальні збори Українського Музею. Збори крім перегляду праці виберуть сімох членів Управи і п'ятьох членів Контрольної комісії.

Спортовці з Воррену і сумівські дружини приїжджають на Олімпіяду

Філядельфія (М. Б-ій). — Український Культурний Центр в Воррені, Миш., зголосив 10 змагунів до участи в Українській Олімпіяді і Здвизі Молоді, що відбудеться 27-го травня ц.р. у Філядельфії в рамках святкувань ювілею Тисячоліття Хрищення України.

Десять спортовців центру змагатимуться у відбиванці.

Також спортові дружини СУМ „Крила", з Чикаго і „Крилаті" з Йонкерсу, зголосили свою участь і будуть активно змагатися в Українській Олімпіяді.

П. Дзюба очолює Округу УНС в Рочестері

Рочестер, Н. Й. — Тут відбулися Річні збори Рочестерської Округи УНС в Українськім Народнім Домі.

Збори відкрив голова Округи Петро Дзюба, привітавши всіх присутніх, а саме: головного предсідника УНС д-ра Івана Флиса, представників відділів, головного радного УБС Василя Іванціва і гостей.

Голова попросив присутніх встати і однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять померших членів Округи, в тім числі сл. п. Володимира Гавриляка, голову Округи і головного радного УНС. Михайло Малинівський дав внесок, підтриманий всіми присутніми, щоб Управа, тобто голова П. Дзюба і секретар Дмитро Пристай, перевели збори. Внесок прийнято.

Протокол з минулорічних зборів відчитав Д. Пристай, який на внесок М. Малинівського прийнято без змін.

Перший звітував П. Дзюба, заявивши, що співпрацював з секретарями відділів, помагав влаштовувати інформаційно-організаційні семінари з Баффалівською Округою, які відбулися в Рочестері, 11-го жовтня 1987 року. На тих семіна-

(Закінчення на стор. 7)

М. РУДЕНКО В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд. — Українська громада Клівленду підготовляється до першої зустрічі з поетом і головою Української ЗП УГГ Миколою Руденком яка відбудеться в неділю, 22-го травня ц.р., о год. 6-ій вечора. Зустріч організують Українські З'єднані Організації Клівленду при співучасті організації Американців в Обороні Людських Прав в Україні. Вечір відбудеться в залі Свято-Покровського Центру, 6810 Бродв'ю Ровд в Пармі.

„Великдень навколо світу" зібрав численну публіку

Перший ряд почесних гостей з духовенства в часі мистецької програми вечора в УІА. (Фото: ред. М. Коломиєць)

Ню Йорк (О.К.). — Тут у приміщеннях Українського Інституту Америки відбулася в п'ятницю, 22-го квітня ц.р., вже четвертий рік підряд імпреза, що набирає традиції, п. н. „Великдень навколо світу", ініціятором і координатором якої є Лідія Савойка, директор імміграційного та суспільного бюра Католицької допомогової акції.

Цьогорічним святкуванням „Великодня навколо світу" УІА започаткував відзначування 1000-річчя Християнства в Україні і тому воно було виімково величаве та багатолюдне.

У вщерть виповненій залі УІА в перших рядах засіли представники духовенства серед яких були: Владика Стефан Сулик, Митрополит українців - католиків у ЗСА, Владика Всеволод з Української Греко-Православної Церкви, Єпископ Василь Лостен, Єпископ Греко-Православної Церкви Ісая, вікарій католицької Архидієцезії Ню Йорку о. Віктор Янітеллі, митрофорний протоієрей Володимир Базилевський, парох української православної катедри св. Володимира в Ню Йорку, о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, генеральний вікарій і

(Закінчення на стор. 7)

У СВІТІ

ВІДКИНУВШИ ПОРІВНЯННЯ Анголі до Афганістану, тамошній президент, марксист з промосковським напрямком, Хозе Едуардо дос Сантос заявив, що кубинські „допоміжні" військові частини залишаться ще якийсь час в Анголі, щоб допомогти урядовій армії закінчити боротьбу з партизанами, підтримуваними Південно-Африканською Республікою і З'єднаними Стейтами Америки. Сантос однак ні словом не сказав, що він, згідно його уряд і система, повністю залежні від Совєтського Союзу і його достав зброї, воєнної техніки і харчів. Він також відмовився подати число кубинців, які перебувають в країні. Минулого тижня деякі західні кореспонденти інформували, що під теперішню пору в Анголі перебуває 42,500 кубинських вояків. Ще шість місяців тому їх було там 37,000.

В ЮГОСЛАВІЇ МОЖЕ наступити поважна економічна криза, бо стопа інфляції не зменшується, а робітники домагаються вищих платень. У понеділок, 16-го травня, уряд визначив межу до якого степеня підприємства можуть підвищувати платні. Рішення уряду може викликати неспокої серед робітництва, які будуть шкідливими для нової економічної політики прем'єр-міністра Бранка Мікуліча, який в неділю, 15-го травня, отимав вотум довір'я у парляменті. Бранко Скок, хорватський член парляменту, передбачає хвилю незадоволення серед робітництва, страйки, а може навіть більші заворушення на соціяльному тлі, особливо тоді, коли уряд настоюватиме на реалізації своєї програми. Згідно з прийнятою постановою принайменше 50 відсотків югославських підприємств мусітимуть зменшити платні робітникам на 25 до 35 відсотків.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс інформує з Гельсінків, що фінляндські туристи часто скаржаться перед власним урядом, що вони стають жертвами злочинців в Совєтському Союзі. Про випадки злочинів в Москві, Ленінграді та інших більших містах СССР, розповідає на сторінках фінляндської газети „Гельсінгін Саномта" кореспондент, який зібрав ці інформації від багатьох туристів, які побували в останньому часі в СССР. Згідно з цією розповіддю міліція в Москві, Таліні та інших містах відмовляються реагувати на скарги туристів, або відтягає так довго формальні скарги, поки турист не виїде із Совєтського Союзу. Фінляндці підозрівають, що совєтська міліція використовує злочинний елемент, наставляючи його проти туристів, або сама бере у цих злочинах участь з матеріяльних спонук.

СОВЄТСЬКЕ АҐЕНТСТВО ТАСС повідомило, що у Москві помер на 78-му році життя адмірал Сергєй Ґоршков, колишній головнокомандувач совєтської військової морської фльоти. Політичні спостерігачі кажуть, що Ґоршков, переживши п'ять кремлівських керівників, відіграв свого часу головну ролю у перетворенні совєтської військової фльоти на одну з кращих бойових фльот світу, змодернізувавши її згідно з останніми вимогами технології. Адмірал С. Ґоршков закінчив воєнно-морську академію ім. Ворошилова в 1930 роках. Головнокомандуючим фльоти він був назначений за владування Нікіти Хрущова.

В АМЕРИЦІ

З ОГЛЯДУ НА ТЕ, що кошти продукції фільмів в Америці зросли до невимовних сум, американські продуценти шукають країн, в яких продукція і робітник були б дешевими. Такою країною останніми роками виявилась Австралія, де з причин упадку вартости австралійського доляра і таньшого робітника продукування фільмів стає більш приманливим.

АМЕРИКАНСЬКА ПАСАЖИРСЬКА летунська лінія Пан-Амерікен Ворлд Ейрвейс і совєтська пасажирська летунська лінія Аерофлот розпочали в суботу, 14-го травня, прямі лети Ню Йорк — Москва три рази в тижні. Ця угода була підписана минулого року і, згідно зі заключеннями совєтського пресового агентства ТАСС, цей спільний почин обидвох летунських компаній збільшить втричі пасажирський рух з Совєтського Союзу до ЗСА і навпаки.

У ВАШІНҐТОНІ Верховний Суд ЗСА голосами 6 до 2 вирішив, що поліція має право без спеціяльного дозволу перевіряти мішки чи інші посудини зі сміттям, виставленні до забирання. Хоча це рішення перейшло більшістю голосів, то все таки був закид, що громадськість ЗСА буде потрясена таким рішенням, яким Верховний Суд обмежує право на приватність.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ЛІКАР ЗСА д-р Еверет Куп подав до публічного відома свою перестородгу про те, що нікотина є таким самим наркотиком, як героїна і кокаїна, та рекомендує, щоб продавці тютюну і цигарок мали на це спеціяльний дозвіл, а також щоб строго карати тих, які продають цигарки малолітнім. Цю перестородгу д-р Куп подав у своєму річному звіті про наслідки на стан здоров'я курящих. Він пригадує що у всіх його попередніх звітах він говорив про небезпеку куріння для здоров'я, а цим разом він потверджує, що куріння, а радше нікотина, це налоговий наркотик.

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР ЗСА Едвин Міз звільнив з праці свого пресового секретаря Террі Істленда, створюючи в Департаменті справедливости знову заколот, бо як протест на його потягнення зрезиґнував головний автор промов Департаменту Вілліям Шамбара. Т. Істленд перед репортерами заявив, що його звільнено за те, що він не виступав сильніше в обороні головного прокуратора впродовж останнього року під час різних слідств Е. Міза.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Ізраїля Шімон Перез прибув до Вашінґтону на переговори з державним секретарем ЗСА Джорджом Шулцом. Обидва будуть застановлятися над ефективною дією американського пляну замирення на Близькому Сході. Крім розмови з Дж. Шулцом Ш. Перез має в пляні зустрінутись з президентом Роналдом Регеном на передодні його поїздки до Совєтського Союзу, й іншими американськими політиками. Зустрічі з багатьма керівниками департаментів, зокрема з Френком Карлуччі, секретарем Департаменту оборони, відбудуться під час парадного обіду, який влаштовує в честь міністра амбасадор Ізраїля Моше Арад.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Спільне звеличання пам'яті полк. Євгена Коновальця

Рішення усіх трьох відламів колишньої одностайної Організації Українських Націоналістів спільно й гармонійно звеличати пам'ять першого голови Проводу ОУН (ПУН) полковника Євгена Коновальця — це гарна, мудра і похвали гідна постанова. Нещастям української спільноти в діяспорі (і цілій історії України, почавши від княжих часів з їхніми „крамолами") — був відосередковий гін. Українські люди завжди тяготіли до поділів. Надмірний індивідуалізм і нехіть підпорядкуватися авторитетному проводові створив такий стан, який є сьогодні в нашій вільній громаді; зокрема в Америці. І тому надзвичайно приємно було читати Комунікат трьох окремих Організацій Українських Націоналістів. Це гарний жест.

Євген Коновалець — це одна з найвидатніших постатей новітньої історії України. Колишній командант-полковник елітарної формації Січових Стрільців в Дійовій Армії УНР, яка розрослась у корпус, після переможної окупації України червоними, опинився у Львові і швидко потім у Відні. Вже відтіль рішив продовжувати збройну боротьбу за українську державність, у змінених обставинах — революційним підпіллям. Спершу заснував Українську Військову Організацію (УВО). Напередодні січня і лютого 1929 року на основуючих зборах у Відні засновано Організацію Українських Націоналістів і її першим головою був Є. Коновалець.

Але швидко після вибуху Другої світової війни, в лютому 1940 року у Кракові прийшов перший розкол в ОУН. Він назрівав уже давно, на тлі різниці ґенерацій та амбіції молодих діячів ОУН у краю усамостійнитись від наказів закордонного Проводу. Безпосередньою причиною була підозра членів ОУН, які врятувалися із польських в'язниць і згуртувались у Кракові, хотіли перевірити персональний склад ПУН-у, бож і сам Євген Коновалець згинув з рук большевицького провокатора, якого хтось з довірених Коновальця представив йому того провокатора, що мав стати зв'язковим до клітин ОУН в Україні. Існує теорія, що коли би головою ПУН-у був тоді Євген Коновалець, то він своїм надзвичайним авторитетом не допустив би до розколу — але це недоцільне міркування на тему „щоби було, як би було"...

У серпні 1943 року відбувся Великий Збір ОУН, на якому члени зустрівшись з дійсністю на Наддніпрянщині, прийшли до висновку, що треба перевірити деякі давні теоретичні постанови. В 1954 році наступив другий розкол і таким чином постали три ОУН, популярно називані „мельниківцями", „бандерівцями" й „угаверівцями". Кожна з цих груп тримається давньої назви з сантименту до цієї організації. Але часи, в яких приходили ці розколи — вже такі давні і життєві обставини такі інші, що наче автоматично виринають сумніви — чи варто надалі триматися цього триподілу?!

І саме такий Комунікат про спільне звеличування пам'яті полковника Євгена Коновальця, першого голови ПУН-у, з відкладенням набік взаємних докорів і ресантиментів — це, як сказано, мудра постанова. І була би ще мудрішою, як би не залишилася тільки проминальним епізодом, а дала поштовх до задуми — чи не можна би на базі спільної націоналістичної ідеології шукати спільного організаційного знаменника. Адже за науковою дефініцією — націоналізм, це патріотизм, який змагає до створення рідної ні від кого незалежної держави. Ми ж всі прагнемо відродження поярмленої батьківщини, яка впала жертвою збройної аґресії північного загарбницького сусіда.

Тому ми всі, зорганізовані і незорганізовані, члени і нечлени ОУН, вшануймо одним з'єднаним фронтом пам'ять славетного полководця, лідера революційного підпілля, політика і державного мужа — Євгена Коновальця.

ПРИБЛИЗНО 23 ОСОБИ ЗАГИНУЛИ а 30 були поранені в індійській провінції Пунджаб. Більшість осіб загинули у так званій Золотій святині коли індійські вояки, прорвавшись на дах будови, обстріляли із скорострілів сікхів, які там заховались. Міністер внутрішніх справ в центральному індійському уряді Бута Сайг заявив, що уряд не буде вести жадних переговорів із сікхами, яких „ми вважаємо терористами".

Володимир Яців

ПЕРЕД МОЖЛИВІСТЮ ЗМІН У СЕРЕДНЬО—СХІДНІЙ ЕВРОПІ

II.

У Будапешті вже від шести років виходить незалежний журнал „Бешльо", який оголосив в 1987 році свою суспільно-політичну програму, і який фактично задеклярував себе угрупуванням, завдання якого є вести боротьбу не тільки за зміни системи на відтинку господарському, але також на відтинку суспільно-політичному. В Совєтському Союзі найсильнішими групами були Гельсінкські «групи сприяння Прикінцевому Актові Гельсінкської наради, з безпеки і співробітництва в Европі, які зазнали тотального розгрому. Всі її члени пройшли ув'язнення і заслання, а чотири члени групи — Олекса Тихий, Юрій Литвин, Валерій Марченко та Василь Стус загинули в таборі особливого режиму, в таборі смерти. Тут треба підкреслити, що Українська Гельсінкська група, не зважаючи на жорстокий погром ніколи не заявляла про самоліквідацію, як це зробила Московська група, як також ніколи не припиняла своєї діяльности. Органом цієї Групи офіційно став в 1987 році незалежний журнал „Український Вісник". З приходом до влади Горбачова збільшилась активність громадян Совєтського Союзу на всіх відтинках релігійного культурного і суспільно-політичного життя.

Треба підкреслити, що в неросійських республіках ризико діяльности організацій руху спротиву є набагато більше, як в російській республіці. Також треба ствердити, що дуже важливу ролю в рухах спротиву відігравала і дальше відіграє підпільна література в шістдесятих і сімдесятих роках, як також і тепер, яка інформувала суспільство про всі проблеми зв'язані з господаркою і суспільно-політичними справами країни. Можна сказати, що нема такої країни в Середньо Східній Европі, де не було б підпільних видавництв, які своєю працею не допомагали б своїм народам в їхній боротьбі за привернення демократичних урядів у їхніх країнах. За кожною сторінкою підпільної літератури стоять відважні, зарадні і активні живі люди, які своєю ризиковною працею допомагають своєму народові в його боротьбі за здобуття демократичних прав.

Уже тепер можна запримітити цей сильний динамізм, який у своїх наслідках може причинитися до змін в системі на відтинку господарському в таких країнах, як Чехо-Словаччина, де щораз більше появляється підпільна література з релігійною і культурною тематикою, як також часописи, в яких порушуються справи суспільно-політичні. Недавно дало про себе знати молоде покоління, яке у своїх активностях на відтинку політичному домагається максимальних концесій — самостійности для своїх народів.

В останньому часі на Мадярщині почався рух протимілітаристичний, який своєю програмою є подібний до польської групи спротиву „Мир і Свобода", як теж сильний рух охорони природи. Та активність є часто далека від головної цілі, зміни системи, і далека від політики у стислому значені цього слова, але вона має спільну ключову прикмету — творить вільне суспільство, поза контролею влади. Часті демонстрації і штрайки в Румунії — стеризованої через довгі десятиліття країни — створять скорше чи пізніше організації, які будуть в опозиції до влади. Незалежницькі маніфестації в окупованих Балтицьких країнах, як у Вільнусі, Таллінї і Ризі в 1987 році потверджують, що рух спротиву зміцнюється, і що молодше покоління домагається прав людини, бути господарем на своїй батьківській землі. Також призабута всіми Білорусь почала свої акції на відтинку оборони своєї культури і рідної мови, збираючи підписи в Мінську, щоб стримати русифікацію їхньої країни, і привернення народові людські і національні права.

Найсильніші рухи спротиву були в Польщі, у зв'язку з господарськими реформами. Штрайки поширилися по всій Польщі. Робітництво домагалося підвищення заробітньої платні, у зв'язку з підвищенням цін на товари першої потреби і на послуги. Колишній лідер „Солідарности" Лех Валенса домагався леґалізації „Солідарности", сказавши, що робітництво є за перепровадження реальних реформ, щоб можна було „збудувати кращу Польщу". На жаль, ці штрайки не витримали тиску уряду. Визначний дорадник „Солідарности" Я. Куронь уважає і навіть передбачає, що вихід з цього положення може прийти тоді, коли буде створений коаліційний уряд, у склад якого ввійшли в члени „Солідарности" представники Церкви і члени Комуністичної партії. Такі передбачування Я. Куроня — помилкові, і не мають реальних підстав тому, що уряд Комуністичної партії ніколи не буде ділитись владою, яку має у своїх руках.

Але активність підпільних організацій руху спротиву диктаторській владі в поодиноких країнах Середньо-Східній Европі, як також активність спільнот у поодиноких „республіках" Совєтського Союзу; вказують на це, що народи цих, колись вільних демократичних, країн рішились не бути пасивними в справах першого значення, а протиставитись системі зла, соціялістичній системі московського зразка, щоб здобути самостійність і стати народами вільними від диктаторсько-однопартійної влади.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Оксана Бризгун-Соколик

З виставкових заль

ГОЛУБЕЦЬ В ТОРОНТО

Від 15-го до 13-го березня ц.р. в Інституті св. Володимира мав свою першу мистецьку виставку Зенон Голубець з Чикаґо. Виставку влаштувала Українська Спілка Образотворчих Мистців.

Зайшовши на виставку, тяжко було з неї відійти. Твори Голубця „інші", навіть звичайний глядач відчуває власний стиль мистця. Його твори пульсують життям, та полонять глядача поезією та естетикою.

На залі — 55 творів, з того кілька скульптур, кілька картин а понад 40 — це „картини" виконані з дерева, це рельєфи, одначе роблені цілком новим для глядача, способом. Зенон Голубець не вирізує з одного куска дерева, наче скульптуру, свої рельєфи. Це тоненькі пасочки дерева, які він накладає на поверхню прекрасними гармонійними лініями, більш — або менш випуклими. Деколи вживає те саме дерево, чим творить дискретне, але дуже ефективне тінювання, часом вживає ріжного роду дерево, тоді осягає у своїх плоскорізьбах ефекти кольоритности.

„Картини"- рельєфи роблять на глядача надзвичайне враження — не тільки видно різнорідні теми рельєфів, а відчувається настрій, глибокий спокій та гармонійну музику творів.

Ось „Помста" — постать княгині Ольги з голубами, чи „Дівочий портрет" — де світлотінями передана зосередженість, задуманість... Там „Квіти", „Дерево", „Роксоляна" і незабутнє сумне обличчя жінки у Свят-Вечір — „Порожня тарілка".

Зенон Голубець вживає у своїй праці ліщину, вербу, магонь, горіх, кедрину та інші роди дерева, чим осягає велику різноманітність остаточного вигляду своїх творів.

Виставку відкривав мистець Мирон Левицький, якого там, на місці, Зенон Голубець кількома рисами олівця увіковічнив на папері... Портрет виглядав знаменито!

Хочемо вірити, що ця перша виставка З. Голубця в Торонто є початком наступних і чекаємо на дальшу творчу зустріч з мистцем повним життєвої бадьорости, оптимізму та творчих задумів!

ПЕРША САМОСТІЙНА ВИСТАВКА Л. ШАНТИ

Виставка картин Людмили Шанти відбувалася від 30-го березня до 17-го квітня в галерії Мистецької ради північного Йорку в Торонто. Виставку відкрила д-р Дарія Даревич. У своєму слові підкреслила індивідуальність молодої мисткині та талановите охоплювання настроїв природи.

Людмила Шанта недавно покінчила університетські студії (ступінь бакалавра з мистецтва та англійської літератури), та коледж мистецтва. Виставляла свої твори вже кілька разів на збірних виставках, це була її перша самостійна. Хоч мисткиня ще молода, вже відчувається у неї її індивідуальність, яка проявляється як у трактуванні тем, так і в новому, досі не практикованому, вживанні скляного паперу, (сенд пейпер), що творить дуже „інший" малюнок. Людмила вживає головно пастелі та акварелі, тематично зосереджується на природі. Трохи на квітах в природі, не у вазі. Любить малювати бурі та захмарені краєвиди, любується в тінях та дощовій погоді. Її твори повні поезії, дихають простором, схоплюють настрій.

Як приємно і цікаво іти від картини до картини та переживати з мистцем то бурю на морі, то радісний спокій лісу, то берізки на горбочку. Хоч кольоритно картини переважно „сумні", бо Людмила любить вживати саме такі кольори, в її картинах не відчувається сумний настрій, а навпаки: вона наче схоплює момент, який проминає, і глядачеві залишається почуття гарного, естетичного.

Виставку відвідало багато мистців і цікаво читати їхні зауваження про творчість молодої Людмили, вписані в альбомі відвідувачів:

„Мистець Христина Сеньків: „Ґратулюю! Фантастичне!"

Мистець Яків Криховецький: „Хвилююче!"

Мистець В. Литвин: „Молодець!"

Новоприбулий з України мистець І. Остафійчук: „З приємністю оглянув виставку, вітаю авторку".

Письменниця Ольга Мак: „Приємно відкрити молодий талант на чужині, а ще більшої вартости той талант набуває, коли він дійсно талант з персональними прикметами, власний, не позичений з інших взірців. Враження глибоке. Побажання успіхів.

• • •

Колишній учитель Людмили в коледжу мистецтва, мистець Алі Фараг написав: „Чудова праця, смілива, лірична і чутлива".

Іван Кедрин

Грудка на могилу Юзефа Лободовського

Помер, недавно, у квітні цього року, в Еспанії, де постійно жив на еміґрації Юзеф Лободовський. Народився в Україні 1909 року і як поет, публіцист і перекладач заслужив собі в українців вічну вдячність. Він не був одинокий, який користувався українською тематикою. Адже відома так звана „українська школа" — Ґорчинський, Залеський і Мальчевський, до „українофілів" у польській літературі зараховують і славетного клясика Словацького. Був у повному виданні творів Шевченка Українським Інститутом у Варшаві окремий том, присвячений перекладом Шевченка на чужі мови, були чудові переклади польськими поетами Вєржинського, Іллаковичівною, Тувімом й іншими. Із прозаїків нашого сторіччя назвім для перекладу тільки два прізвища — Станислава Вінценза і Єржи Єнджеєвіча. Перший із них вславився своїм твором „На високій полонині", останній — „Ноце українське альбо родовуд ґенiюша" прегарний твір про Шевченка, це всі архитвори сповнені сантименту до України. Юзеф Лободовський був ще чимось більшим: разом із видавцем і редактором паризької „Культури" Єржи Ґедройцем, він був ідеологом ревізіонізму польської політичної думки, відважним критиком історичної шляхетчини та ворогом україножерної ідеології Романа Дмовського, і був людиною, яка заслуговує на найбільшу пошану.

Автор цих рядків познайомився з Юзефом Лободовським на цілотижневій польсько-українській науковій конференції, яку в 1977-му році зорганізував проф. Петро Потічний у своєму МекМестерс-університеті в Гемілтоні біля Торонто. Там же Юзеф Лободовський, вище середнього росту, бородатий, дарував мені з присвятою свою чудову „Пісню про Україну". Вона вийшла окремою брошурою у В-ві „Культура", у 1959 році: по лівому боці є польський оригінал, по правому український переклад Святослава Гординського. Перша строфа починається так: „На трупах давніх позираю літ, — На цвинтарі в зілля молодого шатах. Вдорозі вітер спутує мій слід — І ніч кружляє Вітром внебовзята..."

Святослав Гординський переклав теж другу прегарну поему Лободовського присвячену Україні. Той переклад „Похвала України" поміщений у книжці Гординського „Поети Заходу" (Ню Йорк, 1961) і там, додавши короткі інформації про кожного поета оригіналу, звернув увагу, що між перекладачами поем Лободовського був і Богдан Кравців. Перша строфа цієї поеми насправді зворушлива: „Тобі Україно, співаю ці похвали — В піснях, що чарівно шумлять наче хвилі, що заворкотали, — Тужним голосом і словом дзвінким розбурханим ритмом..."

Про політичний світогляд Юзефа Лободовського, про його подиву гідне знання й культури не тільки України і Польщі, але всього Сходу Европи, можна дізнатися з виданої Канадським „Інститутом українських студій" у 1980 році англомовної книжки „Польща й Україна — Минуле і сучасне", під редакцією названого вгорі проф. Петра Потічного. Там подана в англійському перекладі доповідь Лободовського на згаданій вище науковій конференції у МекМестерс університеті в Гемілтоні, Канада, на тему „Польський погляд на взаємні польсько-українські впливи". Ці впливи стосуються різних ділянок культури, в першу чергу літератури і з цієї надрукованої доповіді можна переконатися, як досконало знав Лободовський українську літературу від її початків ще з печаттю візантійської культури — до найновіших часів, до „шестдесятників" і наших часів. Лободовський зокрема захоплювався Шевченком і Франком, але звернув, як ніхто інший увагу, на явище, що деякі цілком спольонізовані роди верталися до українства — і назвав тут Кир Андрея Шептицького і Максима Рильського, перекладача Міцкевичевого „Пана Тадеуша". Бідкав Лободовський, що взаємно пролита в минулому кров все ще закриває очі на конечність забути минуле і дивитися на майбутнє.

Таких творчих постатей, що поєднували, як Юзеф Лободовський хист великого поета з гострим пером публіциста — не можна зрахувати навіть на пальцях однієї руки. Юзеф Лободовський — це унікальна постать в історії польської культури і це унікальна поява в сучасній історії польсько-українських взаємин. На превеликий жаль Лободовського можна зарахувати до візіонерів польсько-української злагоди із спільним вістрям проти спільного ворога, бо все ще нема належного психологічного ґрунту, щоб та його візія швидко здійснилася.

Омелян Твардовський

ПІД СЯЙВОМ ОЛІМПІЙСЬКИХ КІЛЕЦЬ

I.

Змаг українських спортовців бути учасниками світової Олімпіяди започаткувався ще в 1894 році, коли відомий французький громадський діяч П'єр де Кубертен виступив з пропозицією відродити Олімпійські Ігрища, які провалилися колись в стародавній Греції. На жаль, російські окупанти не допускали до будь-якої організації українського спорту, тим більше до участи українських спортовців у світових Олімпіядах. Але 6-го квітня 1896 року на відкритті І-ї світової Олімпіяди, що відбулася на Мармуровому стадіоні в Атенах побував громадянин столиці України, Києва. Був ним Н. Ріттер, який приїхав туди на свій власний кошт, щоб змагатися в стрільбі й боротьбі. Одначе через незвичні для нього умови Ріттер не зареєстрував себе на змагання і був тільки між масою 80,000 осіб звичайним глядачем. Заскорузлий і жорстокий царський режим Російської імперії, продовжував не допускати до поширення спорту особливо в поневолених країнах і тому на чергових двох Олімпіядах не було її представників. Шойно в 1908 році на IV Олімпіяді взяло участь декілька репрезентантів Росії, усі російської національности. На черговій V-й Олімпіяді в 1912 році, що пройшла в Стокгольмі, Швеція, брала участь збірна імперії, але через відсталість і низький рівень вона не здобула жодної медалі.

Захоплені олімпійськими ідеями українські спортовці, у великій більшості студенти Київського політехнічного інституту, Київського і Харківського університетів в роках (1908, 1909 і 1914) остаточно піднесли підвалини під організований український спорт. Треба зазначити, що деякі спортові товариства в Києві вже існували від 1899 року, але вони обмежувалися в основному до двох ділянок-боротьби і важкої атлетики. Вже тоді на світовій арені прославлявся український борець, який не мав собі рівних — Іван Піддубний з Полтави, якого очевидно старалися привласнити росіяни.

Для дальшої організації й поширення в Україні спорту, треба було використовувати в очах окупаційного режиму різні можливості і нагоди. Після вдалої участи в Стокгольмі режимники рішили проводити щорічно Олімпіяди в Росії. Саме цю нагоду і використали і українські спортовці, які запропонували влаштувати її в Києві. До президії Київського Олімпійського Комітету ввійшли тоді: О. Анохін — голова, Е. Гарнич-Гарницький — заступник, І. Харжевський — другий заступник і Г. Кравчук — секретар. Змагання цієї Олімпіяди проходили на стадіоні, трибуни якого вміщували 5,000 глядачів в околиці Києва між вулицями Львівською, Глибочицею та Дикою. До програми змагань входили змагання у таких родах спорту: футбол, біг з перешкодами, плавання, стрільба, теніс, маратонський біг, наколесницькі і мотоциклеві перегони тощо. Святкове відкриття Олімпіяди відбулося 20-го серпня 1913 року, в якому крім 650 змагунів, взяло участь тисячі жителів Києва. У дні Олімпіяди весь Київ жив подіями на ній, інформації про них заповнювали сторінки газет. 26-го серпня на Печерському іподромі вручали 18 нагород переможцям Олімпіяди. Найцінніші нагороди одержали українські спортовці, київський гурток „Спорт" — за найбільшу кількість перемог, нагороду за здобуте перше місце в копаному м'ячі дружина Київського Політехнічного інституту й інші. Ця І-ша Олімпіяда в імперії дала значний поштовх до дальшого розвитку спорту в Україні і особливо в Києві. В 1915 році в Україні вже діяло понад 190 спортових осередків. Дальший ріст і поширення спорту в Україні припинила Перша світова війна, в часі якої український нарід зазнав поразки у Визвольних змаганнях.

На місце „білих" в Україну прийшли „червоні" не менш жорстокі російські окупанти. Західні землі України окупували Польща, Румунія, Чехо-Словаччина. Не зважаючи на терор, переслідування і заборони, українські спортовці в усіх куточках України продовжували розбудовувати спортові організації, українська молодь тяжіла до спорту. Бажаючи виступати під сяйвом Олімпійських кілець в 1921 році в Україні був заснований Олімпійський Комітет Української ССР, який навіть влаштував І-шу Українську Оліпіяду в 1922 році в столиці України, Києві. Але швидко після цього червона Москва розв'язала цей Комітет і керму спортових організацій в Україні, перебрали родовиті російські зайди, або „послушні" місцеві хахли.

Справжній український спорт діяв в Західній Україні, особливо під польською займанщиною, де існував Український Спортовий Союз, який об'єднував майже усі існуючі спортові осередки. Крім різнорідних першостей УСС українські спортовці влаштували великі спортові імпрези включно із так. зв. „Запорізькими ігрищами", які нагадували українській молоді теж про Ілімпійські ігрища.

У 1951 році Міжнародний Олімпійський Комітет, формально визнав так зв. Національний Олімпійський Комітет СССР, у висліді чого почалася новітня історія насильства російських шовіністів над спортовцями поневолених народів. Саме від V світової Ілімпіяди, що пройшла в Гельсінках, Філяндія, українські спортовці, як і спортовці балтійських народів та усіх поневолених народів червоної імперії зобов'язані насиллям репрезентувати й бути речником червоної Росії.

Уже в цій Олімпіяді спортові політруки СССР примусили виступати в збірній імперії 25-ти спортовців України, які на усіх 22 золотих, 30 срібних і 19 бронзових здобутих збірною СССР, виграли; відповідно: 10 золотих, 9 срібних і одну бронзову-медалів.

У XVI Олімпіяді в Мельбурні, Австралія виступало 34 спортовців з України, які здобули: 14 золотих, 4 срібні і 11 бронзових медалів. Збірна СССР вийшла першою із здобутком 37 золотих, 29 срібних, 32-ох бронзових медалів.

У 1960 році в Римі на XVI-й Олімпіяді, змагалося в збірній СССР — 36 спортовців з України, які здобули 16 золотих 11 срібних і 6 бронзових медалів. І тут збірна імперії була першою, завдяки спортовцям поневолених народів.

У 1964 році в Токіо, Японія, українські спортовці здобули — 13 золотих, 12 срібних і 7 бронових - медалів із загальної кількости збірної СССР — 30-31-35 медалів.

У XIX Олімпіяді в Мехіко, що відбулася 1968 році з України виступало усіх 51 спортовців, які здобули 14 золотих, 10 срібних і 8 бронзових медалів. Збірна СССР здобула друге місце з 29-ти золотими, 32 срібними і 30 бронзовими медалями. Треба зазначити, що в цій Олімпіяді були учасниками члени Українського Олімпійського Комітету на чолі з Осипом Зінкевичем, які провели дуже вдалі і ефективні акції в користь Українського Олімпійського Руху.

Закінчення буде.

14-го ЧЕРВНЯ 1891 р.

„ЯК НЕ БУДЕ В НАС СИЛИ, НЕ ОСЯГНЕМО НІЧОГО!"

23-го ТРАВНЯ 1938 р.

Щоби відповідно вшанувати пам'ять св. пам. полк. Євгена Коновальця у 50-річчя його смерти, на сторінках нашого щоденника, ми звернулися до провідників усіх трьох українських політичних середовищ ОУН з пропозицією подати свої думки з приводу цієї сумної річниці. Їх статті містимо на цій сторінці враз із іншим матеріялом про Є. Коновальця. — Ред.

Іван Кедрин

ГЕРОЙ — ЧИ ДЕРЖАВНИЙ МУЖ?

Дехто з наших земляків, ба навіть велика більшість їх, прославляє пам'ять Євгена Коновальця, як героя, вважаючи, що це найбільш почесна назва. Чи справді так? Чи для народу і його політичного завершення, яким є рідна ні від кого незалежна держава, важливим є герой, чи державний муж? У великому англійському словнику Вебстера подано таку дефініцію, хто такий герой: „Кожний мужчина, якого подивляють за його відвагу, самопосвяту і шляхетність, особливо у війні..." Від себе можна додати, що героями є люди, які свідомо жертвують своє життя, або наражують його на смерть, знаючи, що це потрібне батьківщині.

В українській новітній історії клясичним прикладом геройства було 359 вояків, учасників так званого Другого або Зимового походу, які схоплені большевиками під Базаром 22-го листопада 1921 року відмовилися вступити до Червоної армії, що було єдиною можливістю зберегти своє життя і свідомо дали ворогові свою згоду, щоби всіх їх скосив кулеметний вогонь. Героями можна теж назвати „крутянців", учасників бою під Крутами 29-го січня 1918 року, коли сотня Юнацької школи, Студентський курінь і одна чота „Гайдамаків", разом коло 600 слабо вишколених і озброєних юнаків, з одним імпровізованим бронепоїздом, заступили шлях на Київ 4,000-ій армії Муравйова, і яких М. Грушевський назвав „українськими термопільцями".

Героїв є багато і на честь отих незнаних героїв у столицях всіх культурних країн ставлять пам'ятник „Невідомому воякові". До безіменних героїв можна зарахувати вояків Дійової Армії УНР і УГА, які вмирали на тиф, не маючи ліків, або гинули у трагічному „Чотирокутникові смерти". Героями були й учасники Першого Зимового Походу наперломі 1919 і 1920 років коли Дійова Армія прорвала большевицький фронт і діяла в його запіллі під командуванням генерала Омеляновича Павленка. Героєм був генерал Роман Шухевич-Чупринка, командант УПА який згинув 5-го березня 1950 року оточений совєтським військом.

Але трудно включити Євгена Коновальця до одної із тих категорій. Як старшина австрійської армії попав у російський полон і з вибухом революції у 1917 році, вийшовши на волю, став другим з черги командантом Галицько-буковинського куреня, який розрісся у полк та після бою під Мотовилівкою за повстання проти Гетьманату — в Осадний корпус. Знаючи, що військо потребує високоосвічених старшин — приєднав собі таких випускників російської Військової академії як Марко Безручко, шеф штабу Корпусу Січових Стрільців, генштабу полк. Юрій Отмарштайн, генштабу Всеволод Змієнко. Евген Коновалець був індивідуальністю такої високої міри, що всі старшини із кращим вишколом признавали його зверхницький авторитет. Був — як Симон Петлюра — активістом, який думав тільки про продовжування боротьби за українську державність. Тому опинившись після прогри нашої визвольної війни-революції, на Заході, у Львові, а згодом у Відні — зоргнізував революційне підпілля УВО. Став у 1929 році першим головою Проводу Українських Націоналістів (ПУН) і згинув від бомби, з рук большевицького провокатора, старшини НКВД, Валюха 23-го травня 1938 року у Роттердамі, заледве на 47-му році життя. Згинув у політичному атентаті, так само у політичному атентаті з рук большевицького аґента Шварцбарта згинув Симон Петлюра на розі двох вулиць Парижу 25-го травня 1926 року, бо обидва були небезпечними для Москви, державними мужами, полководцями-активістами.

Це дискусійне питання, чи назва „герой" є найвищою почестю, бо — як уже згадано — героїв було також в історії України багато, а державних мужів було мало, страшенне мало. Навіть найбільший з усіх гетьманів, Богдан Хмельницький, геніяльний організатор війська і полководець, виявився поганим державним мужем і Шевченко правильно назвав його „нерозумним сином" за підписання Переяславського договору 1654 року. Обидва вони — Євген Коновалець і Симон Петлюра — мали багато спільного: обидва були дітьми української революції, обидва були фанатиками збройної боротьби проти Московщини й обидва в ході визвольної війни-революції виросла: стали державними мужами. Здається, що найкраще буде вшановувати пам'ять Євгена Коновальця — одну з найвидатніших постатей новітньої України — як державного мужа.

„За нашу роботу мусимо брати повну відповідальність не як генерація, яка прийде колись до керми, але як така, що керму ту вже держить в своїх руках".

Євген Коновалець

Микола Плавюк

БУДІВНИЧИЙ НОВОЇ ДОБИ

На роттердамському цвинтарі вже півстоліття схоронені тлінні останки першого голови Проводу Українських Націоналістів, Основоположника і Провідника Організації Українських Націоналістів і Українського Націоналістичного Руху, полковника Євгена Коновальця.

П'ятдесят років, які проминули від його передчасної смерти, внесли багато змін в життя українського народу і Організації Українських Націоналістів. Одначе з певністю можемо твердити, що любов і пошана до полковника Є. Коновальця не лише не зменшена, а навпаки, зростає щорічно не лише серед українських націоналістів, але й серед української спільноти.

Чим пояснити собі той феномен, що йому не судилось дожити 50 років, але пам'ять про нього, про його різногранну діяльність триває довше ніж його життєвий шлях?

Відповідь на це питання можемо знайти в його діяльності, як визначного військовика, державного будівничого, революціонера, політика, провідника. Діяльність не лише многогранна своїм засягом, але логічно пов'язана в один нерозривний ланцюг служіння українському народові.

Це не припадок, що молодий старшина з рядів Українських Січових Стрільців, опинившись у вирі революційних подій, які довели до створення Української Народної Республіки став українським самостійником-державником. Він вже тоді відзначався глибоким змислом аналітика, який умів відрізнити короткотривалу коньюнктуру — моду хвилини — від здорових розвиткових тенденцій, подиктованих інтересами українського народу.

Його глибока віра в український народ спрямувала його в русло українського самостійництва і охоронила його від хибних шляхів федералізму з червоною чи білою Москвою.

Його державницьке мислення спрямувало його в русло українських соборників, які розуміли, що шлях до свобідного Львова веде через вільний Київ — столицю української держави!

З цього випливає його послідовність як вояка-старшини — служити кожній Українській Владі — так довго, як вона зберігає засади самостійности і соборности української держави.

Полковник Євген Коновалець і його близькі друзі, здебільшого старшини Армії УНР, залишилися українськими державниками-соборниками, навіть після закінчення Першої світової війни, яка принесла розчетвертування української території під чотирма різними окупаційними режимами.

Для нього і його друзів не стояло питання чи продовжувати боротьбу, питання, яке вимагало рішення як її продовжувати.

У висліді дія повстанських формацій на Придніпрянщині і повстання Української Військової Організації.

Це довело полковника Є. Коновальця до етапу дії, який можна назвати етапом революціонера-підпільника!

Його ціле єство, сили і знання віддав він на розбудову УВО, яка записана в історії українського підпілля світлими осягами.

Важко усвідомити собі його переживання, коли дійшов він до заключення, що всі успіхи, жертви не вистачають! Що тим шляхом не можна осягнути поставленої мети, що хоч як жертвенний і геройський той шлях — але доля українського народу в другій половині двадцятих років — вимагала нових шляхів, нових метод, нового змісту революційно-підпільної боротьби.

І ці потреби українського народу, довели полковника Є. Коновальця до етапу в його дії, де в згоді, з його кредо державника-самостійника-соборника, нав'язуючи до традиції військової і підпільно-революційної дії чи то в рядах Армії УНР чи в УВО — він приступає до формування нової політичної формації, яка поставила собі за ціль змагатись за державну суверенність українського народу, що в тому часі могло виявлятись лише в підпільно-революційній політичній формації.

На сторінках „Розбудови Нації" січень 1928 року стверджено: „Невдача наших національно-державних змагань у рр. 1917-1920 спричинила дезорієнтацію і так слабої та мало виробленої української політичної думки, появу безлічі партій, центрів і безнастанну борню в середині сторозтерзаної Нації...

На тлі великого румовища старих світоглядів, нав'язуючись до кращих традицій української історії, та головно недавної збройної боротьби, формується новий світогляд і розвивається новий творчий чин. Цим процесом є рух українських націоналістів.

(Закінчення на стор. 6)

ТВОРЕЦЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИЛИ

„Як не буде в нас сили, не осягнемо нічого, хочби все найкраще для нас складалося. Як жеж будемо мати силу, тоді, вийдемо побідно з найгіршого лихоліття і здобудемо все, що нам потрібно".

Євген Коновалець

50 років ділить нас від трагічного моменту, коли 23-го 5-го 1938 року на бруку міста Роттердаму, в Голляндії, згинув з рук московського душогуба творець і керівник революційних сил українського народу — УВО — ОУН, полковник Євген Коновалець.

Ім'я Євгена Коновальця вписалося великими літерами до новішої історії України, в його бо особі віддзеркалений зразок сучасної ідеальної української людини, що втілює в собі ідеал українського революціонера, полководця і державно-політичного мужа — Провідника.

Вже з молодих літ, Євген Коновалець, з родини педагогів і священиків, віддавався громадсько-політичній праці в умовах австрійської займанщини, де треба було зводити бій за усвідомлення свого народу у підготові боротьби за визволення.

У свідомості майбутнього полководця вкоренився імператив сили, яку треба вперто плекати для осягнення поставленої мети — відзискання волі для народу. Цю силу він вбачав у організації. Будучи сам у вирі організованого життя студентів, він спостерігав, що означає організація у боротьбі за Український університет у Львові, що дає організація „Просвіти" по селах і містах Західньої України і вкінці організації парамілітарних товариств молоді, як „Січ", „Соколи", „Пласт".

Організаторський хист Євгена Коновальця заблиснув у момент, коли Україна збудилась з віковічного сну неволі і підіймалася творити власне державне життя. Як старшина австрійської армії в російському полоні, він з полонених галичан творить курінь Січових Стрільців і цю військову одиницю ставить до розпорядимости Української Центральної Ради в найважчий час проголошення IV Універсалу 22-го 1-го 1918 року, коли ворог підіймив повстання в самій столиці України, Києві.

Українська Самостійна Соборна Держава стала невідкличною метою його життя і цю високу ідею він зумів прищепити своїм воякам і старшинам. Тому зорганізована ним військова частина була відпорна на розкладові кличі демілітаризації й анархії, які ніс з собою большевизм.

(Закінчення на ст. 6-ій)

Дарія Ребет

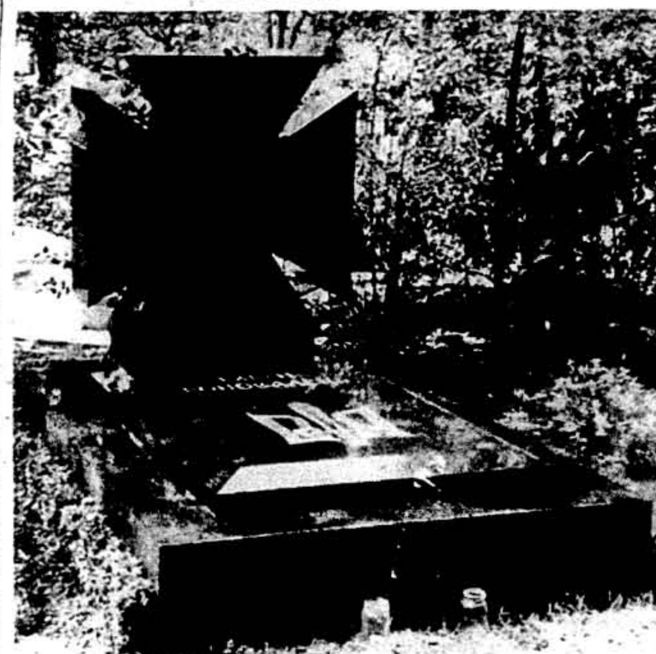
Є. КОНОВАЛЕЦЬ — СУМЛІННЯ НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО РУХУ

У книзі „Євген Коновалець та його доба" (видання фундації ім. Євгена Коновальця, Мюнхен 1974), у статті „Між двома конечностями", учасник І-го Конгресу Українських Націоналістів Зенон Пеленський написав таке: „Не було б більшої кривди для пам'яті полк. Євгена Коновальця, коли б його ставити на одну площину з горе-вождями усяких новітніх тоталітарних-терористських рухів, Муссоліні починаючи та Павелічем чи іншим подібним кінчаючи. Полковник О. Коновалець був у повному розумінні цього слова визначною українською державницькою людиною, з усіма з цього поняття випливаючими пов'язаннями і зобов'язаннями, а не 'фюрером' будь-якої радикальної терористської хунти" (ст. 524; і дальші цитати — з цього ж збірника).

За шість десятиліть, різних своїми темпами і вимірами політичних процесів та міжнародних пов'язань; після того, коли так ганебно позначилася і скінчилася роля і доля названих „володарів світу" — може видаватися дивною така прикінцева глоса автора у зв'язку з особою Коновальця, зокрема тепер на тлі 50-річчя його трагічної і геройської смерти, затіяної історичним супроти України тероризмом Москви. Та все ж у названій статті, власне з ретроспективи, порушено важливий комплекс, який не був без значення, бо в ньому посередньо чи безпосередньо сходиться багато аспектів щодо ролі, особистого профілю та політичних настанов Є. Коновальця; а також всієї української суспільно-психологічної дійсности того періоду. Українське суспільство не було зовсім ізольоване від т.зв. загального „духу часу" який панував, або принаймні обмежено виникав у Европі між двома світовими війнами. Ясно, що тим більше складним було становище між окупантами поділеної української нації, яка програла визвольну боротьбу і втратила незалежну державу. Намагання скріпити себе для продовжування боротьби, набратися сили у поборюванні всіх суперечностей — було якоюсь мірою психологічно природнім, „податливим" ґрунтом туги за сильною людиною, та надій на провід, який може зарадити лиху. А загалом, може й не дуже відомо, що серед таких тенденцій у схрещуванні різних течій у різних обставинах нового визвольного руху, націоналістичного — особа Коновальця стояла у перехресному вогні великих труднощів і суперечностей ситуації, та у конфронтації з всілякими вимогами до нього, як до нового фактичного і революційно-репрезентативного носія державно-незалежницьких прямувань.

З особистого погляду можна це явище окреслити навіть як певну трагічність людини, яка свідомо взяла на себе дуже важку відповідальність за цілий комплекс повний внутрішніх протиріч. Це видно у спогадах про Коновальця, у його поставі до різних вирішень, у нарадах та конференціях і особливо у його особисто-дійовій переписці з провідними людьми свого найближчого оточення (в початках 30-их років). Тут він видний як провідник, політик і людина, індивідуальність, у якої при розумній еластичності, основні елементи вартостей і понять не є собі суперечливі. При цьо-

(Закінчення на ст. 8-ій)

Могила Є. Коновальця у Роттердамі.

Ольга Кузьмович

ЄВГЕН КОНОВАЛЕЦЬ У МОЇХ СПОГАДАХ

Звичайно, згадується дитинство як цей найкращий, найбільш безжурний період життя, де все було ясне, просте і сповнене радістю. А може це так лише воно виглядає у відстані років?

Моє дитинство у родині Федаків не було ані безжурне, ані просте, а проте, як згадую його — не заміняла б нізащо у світі, на інше і „звичайне". Воно було пов'язане постійно з якоюсь небезпекою, трусами, арештами, утечами закордони Польщі і політичними процесами, в яких підсудними були також члени нашої родини, а оборонцем мій дідо д-р Степан Федак. Чи ж дивуватися, отже, що і мій найдавніший спомин дитинства зв'язаний саме із такими подіями?

• • •

Це був дощовий, темний, осінній дуже вчасний ранок, коли я, тремтівши від холоду і переляку, стояла, тримаючи бабуню за руку, і приглядалася, як польська поліція систематично перекидала кімнату за кімнатою великої хати на вулиці Сикстуській ч. 48 у Львові, шукаючи за слідами утечі Євгена Коновальця і його дружини, а моєї тети Олі. Мені ніхто не казав, коли вони виїхали, либонь, щоб дитина з жалю за улюбленими вуйками не виговорилася. Але коли поліцисти дібралися до кімнати бабуні, де за великою шафою ховалося моє ляльчине царство і, перекинувши все, взялися розпорювати мою улюблену лялю — я не витримала і з плачем та криком кинулася на поліциста. Бабуні рука відтягнула мене, а її тихі слова: „Не плач, ти знаєш, що у нашій родині не плачуть перед чужими" ще в тому ранньому моєму дитинстві не змогли переконати, хоч відтак залишилися заповітом на ціле життя.

Трус закінчився безуспішно, домашні почали привертати хату до порядку, а я з „пораненою" лялею на руках усе ще схлипувала радше з досади, як жалю, але мене потішали що вуйко Євген уже безпечний, а в хаті ніяких „паперів" не знайшли.

• • •

Другий незабутній спомин про вуйка Євгена зв'язаний саме із незрозумілими дитині „важними паперами". Літом 1923 року я перебувала з бабунею у Берліні, відвідуючи батьків і вуйків. Як чітко пригадую собі довгі проходи з вуйком „Ґе" над озером Ванзее, хату, в якій звичайно, були якісь незнайомі мені люди, відвідини Богдана Лепкого, де серед широкого товариства я була однісінькою дитиною. Перед самим поворотом до Львова довгі розмови і наради у вуйків не вгавали. Тоді мене закликали бабуня і вуйко та пояснили, що я мушу перевезти через польський кордон важливі папери, тому, що мене, як малу дитину, не будуть перешукувати. Мені краялося серце, коли в цій же цілі розпороли пелеринку мого нового, саме купленого в Берліні, зеленого плащика, але не мала відваги протестувати. Цілу дорогу в потязі мені здавалося, що кожний подорожний знає про заховані „папери" і я не могла діждатися кордону. Коли ми вже до нього зближалися, бабуня шепнула мені, щоб я поклалася таки у плащику, а на кордоні вияснила поліції, що я хвора. Моє серце билося так голосно, що мені здавалося, що кожен чує його швидкі удари. Але поліцисти переглянувши точно валізки, повели бабуню на станицю для особистої перевірки, а мене залишили лежати зі співчутливим поглядом на „бідну, хвору дитину". Все закінчилося щасливо і я без клопоту перевезла доручення вуйка Євгена до Львова.

• • •

Минуло кілька років і хоча мені вже не довелося бачити улюбленого вуйка, я знала з оповідань бабуні і мами про нього, про небезпечне і незрозуміле ще для мене життя „за кордоном" і про народини сина Юрка — мого першого тіточного брата. Літом 1930 року, коли я, як звичайно, перебувала у родинному домі Федаків у Ворохті, прийшла радісна несподіванка. До нас приїхав малий Юрко „полковниченко", як називав його дідусь. Під фальшивим прізвищем і опікою посла Мілени Рудницької дістався він щасливо з Женеви до Ворохти, щоб перебути якийсь час з незнаною йому досі родиною. Передав він мені маленьку карточку, писану дрібним рівним письмом: „Ольчику, вважай на Юрка — Г". Горда з цієї відповідальности я весь час пильно „вважала" на Юрка. Це був останній безпосередній зв'язок з вуйком Євгеном.

• • •

Був ясний, соняшний травневий ранок, коли на моїй студентській квартирі у Варшаві задзвонив телефон і завжди люта господиня крикнула через двері, що це — до мене. У тих часах телефон був рідкістю і вживали його у справді важливих моментах. Я йшла дуже схвильована, а серце моє билось, мов шалене... Голос мами, як завжди був діловий, але вістка — потрясаюча. Вона повідомила мене, що перед трьома днями загинув у Роттердамі розірваний совєтською бомбою вуйко Євген. Щойно тепер, переконалися, що це він, коли тета Оля розпізнала пошматоване тіло.

Я довго стояла, немов застигла на місці, думаючи про бабуню, що так любила саме цього зятя, про 14-літнього Юрка і тету Олю, що мусіли переживати ці жахливі дні. Мені хотілося бути з ними, могти поділитися болем і самій почути тепле слово. Дзвінок до дверей застав мене все ще неповорушну у коридорі і я нехотя їх відкрила. Там стояли мої три друзі: Олег, Любко і Борис, — мої вірні „три мушкетери" із студентського життя, хоча ми не раз спорили на ідеологічні теми, бож я була членом тайного Пласту — а вони — ОУН. Роки пізніше кожний із них опинився у іншому таборі ОУН, а я далі залишилася вірна Пластові. Але в ті травневі дні вони стануди біля мене як мур, без слів, без фальшивих висловів співчуття. Для них це був такий удар, як для мене — вони втратили провідника, а я близького мені члена родини.

• • •

Близькість вуйка Євгена ще раз відчула я рівно перед десяти роками, коли довелося мені ліквідувати хату тети Олі у Римі. У кімнаті померлого раніше сина Юрка, куди тета не дозволяла нікому заходити, я довгими годинами переглядала сотні залишених листів Євгена Коновальця до дружини і сина. В тих сумних днях він, немов живий, стояв перед моїми очима; не як вождь ОУН, не як військовик, не як державний муж, а як чоловік і батько, сповнений найбільшої любови, що поруч своїх десятків важких і небезпечних обов'язків находив завжди час для тих двох, які були йому найдорожчими.

Не раз після трагедії у Роттердамі довелося мені слухати дискусії і спори, чи людина така як Євген Коновалець мала право закладати свою родину і пробувати, не зважаючи на все, жити також у вузькому, щирому, сповненому любови колі осіб, які не зраджували, не критикували, не поборювали, не спорили. А мені здається, що може саме це родинне тепло допомогло Євгенові Коновальцеві у його короткому житті, яке так безпощадно вірвалося, стати таким, яким він перейшов до історії.

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1988 Р.

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
3 Дюмич Іван М.; Лойко Юрій Р.
10 Цюпер Давид М.
17 Гречаний Давид
26 Стойка Шаннон М.
47 Химинець Андрій•
59 Хом'як Дженіфер, Роберт; Ґлоріосо Микола
94 Бертгайме Михайло
96 Шрієр Бійт А., Каролинн, Христина А.
114 Мироняк Іван, Михайло
133 Крієгл Даніеля Т.
147 Нагл Степан Дж.
170 Смотрич Джакліна М.
174 Гайда Танас, Тарас
191 Шеслій Степан
194 Мотиль Катерина М.
214 Воробець Кім М.
242 Семанчик Патрик; Прок Матев
332 Причка Голій А.
349 Нидежір Джамі
360 Бровн Дара, Таня
379 Якуб'як Матев
383 Лапоцький Корій, Христофор
441 Любий-Йосиф Дж. М.
451 Коробайло Стефан Й.
473 Ґейч Томас М. Конанець Христинам, Марко П., Тарас М.
497 Саварин Мотря

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
63 Еллермеєр Серена
78 Карканіця Салена Й., Рашель
109 Мачузак Петро Й.
171 Канорстон Іван 3 (три)
230 Павловський Павло
254 Керелейза Стефан А.
276 Іваницький Степан
336 Ганич Патриція А.
352 Сало Христина М.
364 Террій Рей Норман

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
163 Максим'юк Богдан

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
55 Ціздин Маріянна Л.
237 Курман Євген
338 Онат Тед М.
347 Запар Олександра Т.
484 Бойчук Христина Н.
485 Комар Рома Л.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
46 Анастас Микола І., Кліффорд П.; Валко Катерина М.; Черн Патриція К.
164 Киник Меланія А2, Михайло
217 Крамарчук Олександра Р.
242 Вогел Дерек 2, Христина А., Іван Й. III. (три) 3.
290 Гудима Андрій Б.
323 Вілліамс Микола Л.
382 Рудіман Шавн С.
489 Лорез Христина Е.
502 Фадиш Давид, Раймонд, Теодор В.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
375 Максим'юк Богдан

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

Відд.:
206 Гречух Дебра

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
16 Коваль Роман Я., Тарас Г.
34 Блонарович Тамара Л.
78 Карканіка Рахель Й., Салена Й.
91 Бончак Гелена
109 Мачузак Петро Й.
171 Коннорс Іван Е. (три) 3.
230 Павловський Павло Дж.
254 Керелейза Степан А.
336 Ґаннон Памеля А., Ганич Патриція А.
346 Гішинський Зенон
352 Сало Христина М.
364 Террій Рей Н.
451 Коробайло Степан Й.
505 Волощук Михайло Г. В.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
5 Ликтій Евген А.
13 Грицков'ян Луїза; Урбан Степан П.
14 Робак Роксоляна
25 Бричка Марія І.
59 Кузьо Андрій
102 Боверс Василь; Вебстер Карен
114 Гараюс Михайло, Ростислав
128 Заболотний Пауліна
147 Савка Михайло П.
155 Поляк Давн П.
161 Скотт Христина С.
171 Мейрон Дженіфер
174 Лебедович Орест
245 Фурик Іван мол.
270 Маланяк Давид
320 Зарас Христина А.
321 Фуга Михайло І.
372 Фариняк Давид М.
387 Феррігно Скотт А.
407 Шевага Леся А.
424 Білинський Марко П.
432 Жаровський Марія; Соломон Оксана Л.
437 Швесик Оксана Л.
465 Мацик Марія А., Береда М
484 Ликтій Марко І.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
25 Волянський Леон, Ігор
32 Лебідь Ярослав
63 МкПерсон Тереза; Еллермеєр Серена Р.
119 Варцю Іван П., Джансон, Степан Р. мол.
162 Панчак Наталка А., Ксеня А.
231 Кампбел Іванна Е.; Кізюк Ліза
238 Аллесі Іванна М.
240 Добромільский Ірена
247 Репшер Елейна М.; Коцовський Михайло І.
276 Іваницький Степан Е.; Зюзіндляк Дебра М.
371 Сиґіда Теодора, Марта, Лариса
445 Супрун Тереза Н.; Павловський Мирослав

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ)

Відд.:
17 Гречаний Марко, Мільдред

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
3 Хом'як Руссель; Дейсейк Стефан; Ґабрієль Стефан
15 Туркевич Люба Н.
17 Коцепула Антін; Гречаний Микола, Ісавра; Вельгос Степан, Григорій
40 Богуш Катерина, Марія, А., Тереза А.
70 Янко Катерина; Яуйт Марія
96 Шраєр Іванна, Михайлина І. (Федиш).
128 Горбовий Володимир
137 Дрозд Іван мол.
153 Безушко Юрій І.
155 Лагола Степан
169 Стефурин Ґісела
170 Дубей Дозя (Федорова)
174 Михайловський Роман; Прийма Марко С. 2; Блюй Надія М.
191 Єдинак Марія
206 Гречук Дебра Л.
217 Колдан Марко; Мельник Кенет, Давн
230 Чурч Емілія
242 Зімерман Дороті Ел.
253 Ла Дуе Розамарія
269 Сіобанюк Василь, Василіка
290 Гудима Андрій
325 Дрогомірецький Адріянна Л.
354 Коляса Едвард М.
360 Коритко Петро І., Боднарський Зенон
368 Висницький Катерина
375 Ковалик, Марія; Микита Ореста
383 Шевчук Павло
399 Сорочак Марко Г.
402 Пилюк Ірена
407 Корда Люсі
429 Родзевич Степан
441 Любий Карен А., Йосиф Дж.
465 Гаврилюк Роман
305 Стеттс Йосифіна
322 Кушко Методіюс, отець •
336 Ганиш Патриція
343 Онуфрик Марія
422 Панасюк Іван М. •; Савчук Олексія А.
457 Венгерчук Остап О. •

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
26 Бортник Роберт Б.
163 Швець Іван •; Максим'юк Анастасія, Богдан •, Ольга; Швець Джанетт М. 2, Марія; Максим'юк Богдан •
164 Прядка Ефрозина, Стефанія
170 Масіяш Марія
368 Воскобійник Михайло
374 Сірко Стефан •
404 Кушко Методій отець •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗБЕПЕЧЕННЯ:

Відд.:
114 Катамай Ярослав •
368 Гнатюк Віра
402 Хрептак Марія
451 Коробайло Володимир •

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
3 Мількевич Катерина
10 Нікулич Павло •
46 Стефанюк Марта •, Джеймс, Анна; Черн Кевін Р. •, Лінда М., Річард С. мол. •; Валко Марія К.
82 Васильченко Катерина
88 Горняткевич Лада; Овад Христина
123 Гурчик Маргарита, Реній, Темотій •
155 Дасяк Степан •
164 Кинік Ангеліна С.
206 Дуфресні Дон Р. •, Донна Е.
217 Буцерка Анна, Роман •; Пристай Варвара А., Володимир •; Швесик Дарія
230 Кріль Іван •; Чурч Емілія Фергусон Марія
269 Ілющенко Ренальд •
287 Мушкевич Орест Т. •, Юліянна 2.
316 Дячук Юлія
337 Єаламаха Богдан
360 Волошенюк Лариса М.; Чмола Олег
402 Цар Станлій •
403 Заяць Анна
414 Сельмовст Варвара
432 Петрук Марія
465 Веркайк Ірена
502 Федаш Тарас •, Елсі М.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
76 Бортник Роберт Б.
128 Швець Джанет М. 2, Марія Іван •
254 Воскобійник Михайло
270 Маціяш Марія
322 Кушко Методіюс отець •
349 Прядка Ефрозина, Стефанія
375 Максим'юк Богдан, Анастасія, Ольга, Богдан •
458 Сірко Степан •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
16 Кондрацький Уляна •
17 Гарбузюк Олексій Д., Люба; Гречаний Микола •
38 Гаркінс Руссель С. •
40 Гаврилів Іван П. •
46 Флюк Єва, Давид •
78 Діксон Кеннет мол. •; Карканіка Карен М.
91 Бончак Іван •
113 Ірній Варвара А.
130 Івасів Рита М.
153 Дзіндзюра Іван
155 Лягола Степан
161 Надзяк Йосип •
173 Артименко Семен •
174 Журківський Іван
191 Млинарик Іван •
194 Бакович Іванна
231 Лунів Павло, отець •; Гавкінс Тереза, Григорій ст. •
288 Копчак Анна
316 Михайлонка Ігор
320 Олексюк Діянна В.
336 Ганич Патриція А.
340 Макар Марсельо Р. •
407 Кузьма Карен Л. Іван •
422 Панасюк Іван •
430 Стасюк Володимир •
480 Біда Анна

ЧЛЕНИ ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
5 Ломбардо Моніка
21 Бич Йосиф П. •
25 Венгринович Модест; Прохоренко Володимир •
36 Бузан Христина
76 Демчук Юлія
83 Бриянт Стефанія
88 Савчук Роксоляна, Наталка
93 Тренклер Юрій •; Турків Ебергард •
107 Шевців Василь; Южко Іван
163 Дуда Орися
164 Ґенгер Курт •
176 Павленко Олексій •
180 Пулк Гладис М.
192 Валасик Корнелія
203 Котлярчук Евген М.
217 Дяченко Анна
221 Завальняк Стефан
230 Ґаспер Павло •
237 Гаррісон Василь мол. •
238 Квятковський Іван •
270 Зарічний Стефан мол. •
277 Дидин Роберт •
292 Ждановський Луїза
295 Дурбак Ярослав •
301 Чопівська Софія
316 Маякович Петро •
321 Галман Давид мол. •
337 Гуменюк Стефан •
346 Якимців Сергій •
347 Шельбій Степан •
349 Коверко Орися
361 Березовський Ярослав
367 Жовнірович Роман •
375 Сташко Анна 2
406 Ґілрой Іван В. •
408 Антонович Ліна
414 Добчанський Юрій В. •
418 Бетлій Іван •
432 Турчиняк Ірена
437 Ґлівський Олександра, Андрій •
445 Козелко Семен •
448 Процишин Стефанія, Семко •; Перейма Володимир •
450 Делля Кава Міріям Ф.
451 Смерек Донна М.
462 Дяшко Елисавета
465 Руселевич Стефанія
487 Воробель Ольга

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
13 Лоцкий Петро П. •; Мокрій Любомира; Терлецький Катерина; Скалій Марія
17 Коцепула Віра Б.; Антін •
25 Волянська Богданна, Тарас •
32 Лебідь Едвард •
42 Ласебний Микола •
50 Трипіяк Микола •
53 Бородиця Іван •
93 Волянський Гельга; Худолій Олександер •, Юрій
98 Дончак Нансі, Річард •; Дудич Джеймс Й. •, Іван М. •
101 Ґулич Катерина
112 Бодрок Катерина
113 Френчик Сусанна
123 Чеснавич Маргарита
151 Шрот Анна
157 Чурма Теодор
161 Шанайда Роза
164 Ґрищук Алан Г. •
171 Кикіш Роберт А. •
174 Обуховський Евген; Сявавко Мирослав •
175 Гупалівський Володимир
176 Павленко Павло; Поліщук Марія
177 Вербінська Марілин П., Франк І. •
182 Тарахівський Федір
194 Павлів Сергій 2 •
233 Задорожний Андрій мол. •
236 Скерпон Чарльот
238 Алессі Елисавета А.
240 Каплан Дарія; Добромільський Наталка; Білоконський Микола •
242 Мюрей Донна М.
256 Недочитко Василь мол. •
259 Сулліван Едвін П. •
266 Корункевич Роман П. мол. •
276 Зюзіндляк Гелена М., Іван •
293 Пресій Марія
295 Мотрович Анна
305 Ровсі Патсій; Стеттс Йозефіна
325 Дем'янчук Соня
342 Юдкас Софія
343 Онуфрик Марія
346 Корлятович Степан •
348 Лисогір Джеймс Ч. •; Кочак Гелена
349 Матієв Василь, Параска; Захарко Анна
353 Луцик Маріон •, Зенко •, Гелена, Михайло
358 Лухин Катерина; Радзіба Анастасія
381 Королишин Петро
389 Хомин Анна
406 Каррера Карен
416 Марчук Іван
422 Антонець Тихон •; Савчук Олексія
457 Венгерчук Остап О.; Грищук Надія
467 Жак Дебора А.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
17 Гречаний Мільдред, Марко•

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
421 Москаль Лаврній •; Ракочий Делорес; Саганський Маріон А.; Солоника Джерій Р. •; Стадник Генрій •
465 Кісак Надія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ;

Відд.:
440 Чумак Павло

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
11 Ковальчук Григорій •
25 Ільків Михайло; Смик Лідія 2.
39 Фраціян Софія; Ґерля Катерина 2.
44 Токарчук Анна
63 Химка Володимир 2 •
65 Назімик Анастасія
78 Герць Кирило Е. •
91 Галупа Мільдред
96 Спазарський Неллі
102 Горонзій Станлій (Хоронзій) •; Шутович М арія; Шатко Марія
120 Ґодчук Анна 2.
130 Шолок Катерина
139 Заставний Емілія 3.
149 Дубик Михайло •
151 Пип'юк Анна
153 Ошипко Василь •
155 Ілек Марія
156 Закорчемний Матвій
164 Луців Олена
170 Микитюк Степан •
182 Глатка Анна
191 Бойко Петро •
200 Лабіяк Ксеня; Целевич Ольга
213 Жюрій Іван •
217 Плекан Марія; Леоно Йосиф •
221 Рибак Михайло •; Литваковський Наталка; Горбачевський Антонетта
224 Заваличний Анастасія 2.
235 Марциник Вікторія
236 Ґрадзон Іван •
237 Ляшек Анна
241 Сусла Андрій
254 Волинець Вінсентій •
264 Микита Стефан •
266 Куницька Марія
283 Латанишин Катерина
292 Філяс Анастасія
296 Малюк Евген •
324 Лукавський Йосиф •
338 Шевчук Катерина
371 Оверко Іван
375 Ощипко Василь •
379 Горайський Іван; Заяць Михайло
390 Кільмен Іван •
397 Міщенко Олександра
406 Марущак Марія
407 Маґа Еміль •
413 Венке Отто •
430 Черник Дарія А.; Ейлінський Богдан
448 Самборський Петро •
454 Чучман Ярослав •
490 Пасічник Джені; Петрів Іван •

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
16 Лучків Василь, Іван П. Михайло Г.
59 Пеленський Андрея, Роман (Марко), Тамара
107 Мадзій Марія
170 Дубей Дозя
174 Блюй Надія А.М.; Прийма Марко
360 Боднарський Марія
375 Ковалик Марія; Микита Ореста
399 Сорочак Марко
465 Гаврилюк Роман

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
221 Мельник Оксана
293 Куннінгам Чарлс Б. •
432 Гул Борис •

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
164 Прятка Стефанія

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
88 Овад Христина
94 Баско Володимир •; Ціплий Олег •; Колісник Ярослав •
164 Кинік Ангеліка
214 Потечний Мирон •
231 Лунів отець Павло •
240 Кіндрат Михайло С. •
295 Гойсак Роман •
360 Мишалов Михайло •, Уляна; Стасюк Петро •
380 Ніньос Филіп •
402 Мартинюк Петро •
403 Заяць Анна
432 Пертак Анна, Юліян Й. •
473 Левицький Марта

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
349 Прядка Стефанія

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
8 Дудар Йосафат •
14 Семенюк Петро
17 Коцепула Антін •
28 Білан М. Віктор
42 Балацький Софія
76 Демчук Юлія; Шегедин Тарас •
94 Андраш Стефан •
104 Друйос Марко •
125 Гедьо Ігнаць
133 Ґенсіор Іван •
158 Дем'янчук Стефан
240 Дубик Степан
277 Пілдак Стефан
301 Крехтяк Микола
346 Якимців Сергій
408 Рибський Юрій •
434 Бойко Роман •
439 Гавришин Микола •
471 Кравчук Соня
472 Лапичак Аріядна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
336 Зисько Василь

ЗІРКОЮ (•) Є ПОЗНАЧЕНІ ПРІЗВИЩА ТИХ ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ ЧОЛОВІОЇ СТАТІ, ЯКІ НЕ ПЛАТЯТЬ ПЕРЕДПЛАТИ НА ГАЗЕТУ.

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

(Стан з 31 березня 1988)

Кляса T16	159
Кляса P70	122

НОВІ КЛЯСИ

Кляса W	3
Кляса E18	2,427
Кляса E20	2,636
Кляса E65	301
Кляса P20	3,831
Кляса P65	143
Кляса TP65	1,275
Кляса T23	34
Кляса WSP	142
Кляса SP-E65	223
Разом	11,296

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

Старий рід	12
Кляса P70	56
Кляса T	612
Кляса W	9,285
Кляса P20	7,665
Кляса E20	6,967
Кляса E65	2,008
Кляса P65	1,021
Кляса DP60	133
Кляса DP65	733
Кляса SP-W	169
Кляса SP—E65	116
Кляса ADD	6,432
Кляса T10	403
Кляса T5	110
Кляса DT30	2
Кляса ART	11

ДОРОСЛІ ЧЛЕНИ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТИАМИ:

Кляса P20	499
Кляса E20	307
Кляса P65	31
Кляса E65	65
Кляса E18	—
Разом 31 березня 1988	36,637

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
(Стан з 28 лютого 1988)	18,508	48,802	6,455	73,765
Активні члени (Приріст у березні 1988)				
Нові члени	39	52	15	106
Прийняті наново	13	54	4	71
Прийняті з перехідними листами	1	15	1	17
Зміни кляс забезпечення	6	4	—	10
Прийняті з Деп. Молоді	—	2	—	2
Разом	**59**	**127**	**20**	**206**
(Убуток у березні 1988)				
Суспендовані	21	43	20	84
Відійшли з перех. листами	1	15	1	17
Зміни кляс забезпечення	6	4	—	10
Відійшли до дорослих	3	—	—	3
Померли	—	69	1	70
Вибрали гроші	19	33	—	52
Відійшли з випл. п. сум забезпечення	30	79	—	109
Виплатили вповні вкладки забезпечення	23	55	—	78
Відійшли на част. випл. забезпечення	—	—	—	—
Відійшли на безпл. прод. забезпечення	—	1	—	1
Вигасла важність забезпечення	—	6	21	27
Разом	**103**	**305**	**43**	**451**
Члени, які виплатили вкладки:				
(Приріст у березня 1988)				
Виплачене забезпечення	23	79	—	102
На безпл. продовж. забезп	10	16	—	26
Разом	**33**	**95**	**—**	**128**
(Убтуок у березні 1988)				
Померли	—	25	—	25
Вибрали готівку	11	11	—	22
Повернені в активні	—	4	—	4
Вигасло продовж. забезп.	4	5	—	9
Разом	**15**	**45**	**—**	**60**
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем місяця березня 1988 р.	**18,482**	**48,674**	**6,432**	**73,588**

УВАГА

яку кожний Відділовий урядовець і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені у рекордовому **звіті за місяць березень 1988-го року, як суспендовані, можуть бути прийняті наново в члени УНСоюзу**, якщо зголосяться до секретарів своїх Відділів і заплатять за час суспензи вкладки, бо інакше члени будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, за вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до членів, які впродовж **березня 1988-го року взяли перехідні листи і ще досі не зголосилися до інших повноправних Відділів УНСоюзу.**

ВОЛОДИМИР СОХАН
головний секретар

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1988 Р.

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх кляс Життьового Забезпечення

Відділ	Заплатне	Відділ	Заплатне	Відділ	Заплатне
1	231.02	154	23.76	325	279.05
2	166.63	156	290.15	327*	1,006.88
3	417.07	157	534.94	328	427.06
5	1,777.74	161	1,538.00	330	187.03
6	161,07	162	164.04	332	117.62
7*	567.65	163	1,530.51	333	15.08
8	664.93	164*	1,310.34	334*	85.31
9	130.48	165*	235.37	336	733.27
10	74.47	166	19.79	337	798.08
11	60.39	167	64.67	338	697.80
12	269.42	168	211.12	339*	2,062.74
13	1,586.23	169	760.48	341*	218.87
14*	2,717.68	170	947.37	342*	629.58
15	1,633.07	171	1.269.26	343	784.47
16	303.28	172*	1,386.39	345	784.42
17	343.71	173*	2,297.77	346	581.71
19	114.44	174	2,246.36	347*	1,332.38
20	347.49	175	1,115.66	348	487.20
21*	443.37	176	601.17	349	117.99
22*	2,930.51	177	128.56	350	690.44
24	1.65	178*	372.15	352	483.93
25	1,904.90	179*	255.05	353	614.41
26	5.35	180	298.68	354*	671.38
27	1,629.56	182	1,402.77	355	88.86
28*	77.22	183	603.23	356	496.50
29	174.63	184	491.54	360*	4,312.31
30	83.55	190	25.32	361*	1,250.00
31	153.52	191*	1,164.07	362*	330.23
32	767.54	192	349.84	364	719.36
33	251.57	193	8.00	368*	3,405.44
34	307.54	194	5,487.65	369*	74.41
35	251.91	200	1,491.60	370	50.52
36	151.00	202*	17.62	371	670.73
37	783.79	203*	39.46	372	617.96
38	258.28	204	1,548.14	373	278.41
39	1,080.00	205*	427.72	374	206.14
40	318.56	206	709.57	375	1,157.68
41	53.90	209	254.74	376	15.40
42	967.54	211	187.41	377*	654.87
43	331.54	213*	290.24	378	157.67
44	41.70	214	877.02	379	2,106.56
45	449.36	215	1.73	380*	79.50
46*	316.05	216*	1,599.72	381*	274.56
47	692.32	217	1,424.09	382	221.49
48	557.94	218	90.90	383	341.67
50*	816.86	219*	928.15	385	1,261.99
52	97.30	220	664.04	387*	1,946.85
53	2,730.38	221	2,546.01	389	75.87
55	695.97	223	441.92	390*	198.58
56	369.53	224	187.62	394	151.36
57	495.62	226*	194.92	395*	20.20
58	85.04	228	1.62	399	1,142.42
59	2,141.17	231*	566.02	402	365.90
62*	16.02	233*	1,605.87	403*	666.15
63	1,594.38	234	448.78	406	221.81
65	28.80	235	252.52	408*	1,017.72
66	124.16	236	353.26	409*	252.39
70	800.08	237	463.41	412*	108.25
73	23.55	238*	496.35	413	50.82
75	33.95	239*	762.48	414	647.68
76	873.46	240	4,436.06	416	119.81
78	610.80	241	63.46	417	58.53
79*	172.93	242	1,573.34	419*	66.44
81	123.42	245	970.41	421*	306.21
82	414.31	247	129.69	423*	2,080.87
83*	1,145.56	248	137.43	424	704.08
87*	319.83	253	183.50	427*	877.82
88	1,737.97	254	372.00	429*	83.24
91*	205.05	256*	670.91	430*	1,925.90
92	19.97	257*	1,590.75	432*	1,570.25
93	464.05	258	6.08	433	29.04
94	4,332.74	259	806.94	437	1,120.39
95*	191.32	261	361.53	438	92.94
96	2,425.39	264	159.64	441	652.17
98	65.71	265	74.28	442	655.18
99	78.58	266	1,443.80	443	18.41
100	4.97	267*	484.67	444	794.28
102	652.51	268	251.97	448*	136.21
104	252.03	269	593.73	450*	924.12
105	55.09	270	270.59	452	692.08
106*	663.13	271	832.91	454*	1,099.70
107	99.93	274*	160.00	455*	355.26
108	133.56	276	881.40	456*	160.89
109	61.42	277	1,553.05	457	1,346.84
110*	425.62	280	63.87	458	2,292.62
112*	742.57	281	360.05	459*	320.52
113*	826.13	282	65.08	462	71.50
114	656.51	283	513.30		
115*	399.44	285	257.89	464	359.91
116	379.64	286	580.51	465*	1,258.29
119	73.80	287*	1,341.79	466	510.83
120	706.68	289	121.75	467	160.83
121	377.97	290	142.23	468*	227.37
122	102.06	291	391.40	470*	12.30
123	497.61	292	1,766.92	471	519.30
124	69.71	293	476.99	472	303.51
125*	968.64	294	16.34	473	1.115.88
126	14.59	295	392.53	474	338.30
127	2,502.38	296	61.30	476	141.75
129	10.67	301	545.12	477*	44.72
130	107.09	302*	44.53	479*	187.51
131*	809.11	303	437.50	481	299.22
132*	170.35			484	538.53
133	826.82	304	179.17		
134	674.18	305*	613.79	486*	95.49
135*	21.42	306	138.72	487	298.46
137*	650.45	307	4,887.28	488	468.15
139	431.67	309*	44.52	489*	1,365.95
140	125.30	312	29.67	490	227.73
141*	24.55	316	1,666.77	496	92.22
142*	193.41	317	217.43	497	87.26
143	123.16	318	95.09	498	178.40
145	97.03	320	424.60	500	65.76
146*	759.14	321	396.35	502	873.69
147*	538.21	322	46.23	503	220.60
149	41.43	323*	103.32	505	662.45
151	38.57	324	147.59	506*	6.04

Вкладки зібрані в усіх клясах Життьового Забезпечення 216,339.44

Вплати вкладок Акцидентового Забезпечення

Відділ	Заплатне	Відділ	Заплатне	Відділ	Заплатне
1	6.20	156	5.70	320	14.25
6	22.00	157	2.50	327	6.50
7	3.20	162	32.00	328	7.85
8	20.20	163	9.20	333	8.30
10	33.00	164*	68.10	334	28.00
11	11.00	168	2.95	336	16.35
13	11.00	169	32.50	338	4.80
14*	48.85	170	13.60	341	13.45
15	5.65	171	28.80	342	8.30
16	10.35	172	9.80	345	9.20
17	9.20	173*	44.30	346	73.35
22*	172.20	174	91.60	347*	52.40
25	63.45	180	11.00	348	6.30
27	29.05	182	13.00	349	11.60
30	1.75	183	49.10	350	14.20
32	9.85	194	61.00	352	21.30
34	14.80	200	27.80	353	39.65
35	9.20	204	10.70	360*	254.00
37	3.30	206	9.20	364	9.20
39	26.00	209	21.50	368	18.70
43	6.50	214	18.95	371	11.85
44	6.55	216	9.20	372	57.90
45	18.40	217	15.70	375	4.80
47	74.15	218	6.30	377	17.00
50	56.95	219*	1.70	378	17.35
55	5.50	220	.75	380*	16.60
57	19.50	221	20.40	383	6.50
59	13.25	231*	39.10	385	51.55
62	8.30	233	161.50	387	37.95
65	8.30	238	2.45	399	46.50
66	13.20	240	98.10	402	172.85
70	24.00	241	18.40	403	13.00
75	1.70	242	40.55	412*	22.00
76	60.75	245	10.75	414	26.00
78	16.65	247	.75	416	5.70
79	29.00	248	11.75	419	12.20
81	2.25	253	2.95	421	17.00
82	15.20	254	11.00	424	14.45
83	57.80	256	11.00	427	12.75
88	21.70	257*	23.00	430*	150.25
93	1.00	259	42.60	432	9.20
94	75.95	261	29.20	437	48.50
95	11.40	266	49.60	441	24.00
96	6.60	267	29.20	442	66.00
99	2.90	269	31.70	443	3.20
102	10.05	270	16.90	444	34.50
104	14.80	271	21.60	450*	15.45
107	8.30	277	10.05	452	6.50
108	.85	281	9.20	454	39.00
115	26.70	282	.85	456	17.70
116	26.55	283	31.40	465	27.35
120	62.30	286	8.30	468	9.20
121	2.20	287	8.35	471	17.00
123	6.50	290	11.00	472	7.65
124	1.60			473	43.10
125*	13.95	292	11.30	479*	21.60
127	18.70	293	35.00	481	26.00
130	6.50	295	11.00	484	7.60
131	41.90	301	14.70	489*	27.60
133	52.65	303	20.20	490	15.20
142	2.25	305	6.50	500	10.30
143	17.50	307	53.40	502	9.20
146	29.70	309	14.00	503	6.65
147	20.75	316	9.20	506	53.20

Вкладки зібрані в клясі Акцидентового Забезпечення 4,852.50

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ У МІСЯЦІ БЕРЕЗНІ 1988 РОКУ

Відділ	Прізвище, ім'я	Сума
14	Ярега Василь	500.00
14	Ярега Василь	2,000.00
25	Смик Лідія	1,000.00
29	Ґрін Антоній	1,000.00
39	Заваликут Марія	500.00
39	Заваликут Марія	1,000.00
39	Ґерля Катерина	1,000.00
39	Ґерля Катерина	500.00
44	Токарчук Анна	1,000.00
59	Байда Онуфрій	763.00
62	Сенів Катерина	1,000.00
63	Чімка Володимир	500.00
63	Чімка Володимир	500.00
76	Куца Софія	500.00
78	Герц Кирило Ілля	2,000.00
96	Спажарська Нелля	1,000.00
102	Хоронжий Станлей	1,000.00
102	Хоронжий Станлей	1,000.00
105	Феснак Елеанор	1,000.00
120	Ґодзук Анна	1,000.00
120	Ґодзук Анна	1,000.00
121	Цмайло Розалія	1,000.00
139	Заставний Емілія	1,000.00
139	Заставний Емілія	1,000.00
139	Заставний Емілія	500.00
149	Дубік Михайло	1,000.00
151	Фариняк Керен Марія	500.00
151	Фариняк Керен Марія	1,000.00
151	Пипюк Анна	1,000.00
154	Нор Віліям	1,000.00
155	Доґерті Анна Берко	1,000.00
161	Велоскі Іван В.	1,000.00
161	Велоскі Іван В.	1,000.00
170	Микитюк Степан	5,000.00
174	Мадич Єлисавета	500.00
174	Мадич Єлисавета	500.00
176	Винарчик Василь	500.00
182	Феденкевич Петро мол.	1,000.00
182	Шіяфтік (Шевчик) Михайло	1,000.00
194	Вергун Іван	500.00
200	Юрухсо Гелен	500.00
204	Довгань Михайло	1,000.00
206	Примак Катерина	500.00
217	Леонард Василь Г.	500.00
219	Яворський Іван	1,000.00
221	Горбачевський Антонетта	500.00
221	Мельник Марія	500.00
221	Рибак Михайло	1,000.00
221	Мізен Михайло	500.00
221	Хавуля Василь	1,000.00
235	Марщінек Вікторія	1,000.00
237	Ляшек Анна	500.00
240	Білоконський Татіяна	3,000.00
242	Головатий Іван	500.00
242	Головатий Іван	500.00
243	Ґабри Роберт	1,000.00
243	Парійчук Іван	1,000.00
253	Ганущик Володимир	1,000.00
254	Волинець Вінцентий	1,000.00
264	Куземко Дональд Р.	500.00
264	Микита Степан	1,000.00
266	Куніцька Марія	500.00
281	Євусяк Едвард Михайло	1,000.00
293	Драгон Варвара Ґ.	2,000.00
295	Дрекслер Олексій	1,000.00
301	Струг Леон	500.00
305	Ґол Анна	1,000.00
320	Семенович Марія	1,000.00
321	Фука Катерина	500.00
327	Курчак Ольга	500.00
327	Курчак Ольга	1,000.00
327	Курчак Ольга	1,000.00
336	Зісько Василь С.	1,000.00
355	Бобеля Анна	500.00
361	Януш Анастазія	500.00
361	Януш Анастазія	500.00
362	Чепін Джордж	1,000.00
364	Террі Галина	250.00
364	Террі Галина	500.00
368	Остапюк Богдан	1,000.00
368	Остапюк Богдан	500.00
371	Оверко Іван	500.00
390	Кільмен Іван	1,000.00
406	Ведра Микола	1,000.00
406	Марущак Марія	500.00
407	Ґеруля Текля	300.00
407	Грушовський Пилип	1,000.00
473	Дмитрук Нікодим	5,000.00
473	Побігушка Володимир	500.00
480	Столярчик Софія	1,000.00
506	Масний Степан	4,000.00
	Разом	**88,313.00**

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З БРАТСЬКИХ ФОНДІВ ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1988 Р.

Відділ	Прізвище, ім'я	Сума
2	Ососкі Франк	50.00
45	Сівак Анастазія	50.00
48	Федів Анна	50.00
63	Пітерс Реймонд	100.00
63	Матус Іван	50.00
63	Турко Вероніка	50.00
63	Пісоні Нелльо Я.	50.00
83	Мілян Степан	50.00
106	Іванюк Андрій	50.00
116	Ґрибовскі Джан	50.00
153	Леськів Марія	50.00
156	Нодіс Мері	50.00
158	Дольгун Текля	50.00
168	Плева Стів	50.00
168	Тіцька Анна	50.00
174	Витягловський Михайло	50.00
175	Папіж Василь	50.00
176	Жеребний Іван	50.00
206	Сулима Анастазія	50.00
269	Мартиняк Марія	50.00
269	Мартиняк Степан	50.00
269	Фуга Йосиф	50.00
288	Балазюк Гнат	50.00
288	Копе Анна	50.00
292	Маланяк Ксеня	50.00
305	Ґарчія Павло	50.00
305	Інама Ірена	50.00
305	Вісловський Іван	50.00
348	Кух Джіні	50.00
349	Добош Василь	50.00
352	Шаблевич Марія	50.00
353	Новак Осип	50.00
361	Масюкевич Ольга М.	50.00
364	Гальчук Оксана	50.00
375	Радзібаба Анастазія	50.00
488	Підляшецький Лікора	50.00
488	Бадинський Марія	50.00
488	Василенко Семен	50.00
	Разом	**1,950.00**

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ ПРИБУТКИ ЗА БЕРЕЗЕНЬ 1988

Членські вкладки	$221,191.94
Прибутки книгарні і друкарні	98.048.41
Прибутки від інвестицій:	
Бондів	$321,238.96
Реальності в Кергонксоні, Н. Й.	33,085.30
Гіпотечних позичок	41,691.52
Членських позичок	3,041.23
Уділів	5,968.00
Банків	3,062.63
Позички для Корп. Дому УНС	400,000.00
Разом	**$808,087.64**
ЗВОРОТИ:	
Федеральних і стейтових податків та соціяльного забезпечення працівників	$12,876.91
Податків від заморгеджованих реальностей	1,623.00
Премії шпитального забезпечення працівників	712.44
Коштів інвестицій	175.00
Кошти публікації „Свободи"	34,615.17
Поштових оплат	38.90
Стипендії	500.00
Кошти подорожей	125.00
Разом	**$50,666.42**
Різні прибутки:	
Зиск при продажі бондів	$141.22
З продажі англ. Енц. Українознавства	1,237.63
Пожертви до Фонду Оборони Укр. Спадщини	1,000.00
Разом	**$2,378.85**
Інвестиції:	
Дозрілі і продані бонди	$632,272.37
Сплачено гіпотечних позичок	17,991.35
Сплачено членських позичок	12,124.90
Разом	**$662,388.62**
Разом загальний прибуток на березень 1988	**$1,842,761.88**

ВИДАТКИ ЗА БЕРЕЗЕНЬ 1988

Виплати членам:	
Грошові звороти	$34,824.05
За дозрілі вивінувальні грамоти	85,004.80
Посмертні допомоги	88,313.00
Відсотки від посмертних допомог	60.48
Вкладки за дітей, яких родичі померли	430.60
Премії за реасикурацію	1,281.95
Повернені вкладки	356.87
Разом	**$210,271.75**
Видатки:	
Союзівки	$69,364.38
Книгарні і друкарні	106,278.51
„Свобода" за орган	45,000.00
Організаційні видатки:	
Оголошення	3,074.32
Лікарські бадання нових членів	425.50
Винагорода обласних організаторів	1,706.16
Винагорода Відділових предсід. і касирів	1,196.00
Кошти обласних засідань	2,074.23
Разом	**$8,476.21**
Платні, забезпечення і податки:	
Платня головних урядовців	$12,916.68
Платня працівників	32,712.93
Премії за шпитальне забезпечення працівників	12,179.72
Федеральні і стейтові податки та соціяльне забезпечення працівників	14,705.18
Канадські Корп. податки	30.12
Разом	**$72,544.63**
Загальні адміністративні видатки:	
Кошти актюарія і статистики	$23,925.00
Банкові оплати за опіку над бондами	3,748.01
Загальні канцелярійні видатки	4,838.31
Оплати до асекураційних урядів	706.50
Кошти канадської канцелярії	160.76
Поштові оплати	1,403.19
Кошти друків і приборів	7,959.39
Обслуга машин	262.61
Кошти телефону	2,940.88
Загальні кошти подорожей	4,827.17
Разом	**$50,771.82**
Різні видатки:	
Кошти контролі	$3,704.55
Видатки з Фонду Оборони Укр. Спадщини	200.00
Виплати Відділу Братської діяльности	1,977.80
Кошти компютеризації	10,500.00
Страта при продажі бондів	17.98
Кошти українських публікацій	1,000.00
Дотації	15,600.00
Спортова акція	850.00
Відсотки від закуплених бондів	24,295.17
Разом	**$58,145.50**
Інвестиції:	
Закуплено бонди	$1,462,945.45
Уділено гіпотечні позички	162,600.00
Закуплено уділи	5,968.00
Уділено позички на підклад грамот	4,266.23
Капітальний ремонт на Союзівці	240.75
Разом	**$1,636,024.43**
Видатки за березень 1988	**$2,256,877.20**

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ:		СТАН ДОВЖНИЙ:	
Готівка	$923,530.07	**Фонди**	
Бонди	46,100,653.71		
Уділи	1,266,653.18	Забезпечений	$59,318,789.90
Гіпотечні позички	5,007,131.73	Акцидентовий	1,630,034.31
Позички на грамоти	669,586.29		
Реальності	1,193,365.98	Братський	95,765.79
Друкарські і електронічні машини	318,615.18	Сирітський	374,056.14
Позичка для Корпорації Дому УНС	5,925,000.00	Захисту	11,255.77
Позичка для УНС Корп. ім. Д. Галичина	104,551.04	Наглої потреби	79,185.27
Разом	**$61,509,087.18**	**Разом**	**$61,509,087.18**

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1988 Р.

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У БЕРЕЗНІ 1988 РОКУ

Ч.В.	Організатор	Придбав у березні	Сума забезпечення	АДД	СП	Разом 1988р.
	Округа АЛЕНТАВН					
47	Анна Гарас	1	2.000		1	1
137	М. Колодруб	1	10.000			1
147	Катерина Гунайлюк	1	3.000			1
		3	**15.000**		**1**	
	Округа БАЛТІМОР					
15	О. Зинюк	1	5.000			1
290	М. Хома	1	3.000			1
		2	**8.000**			
	Округа БОФФАЛО					
40	М. Лунічук	3	6.000			3
360	З. Беднарський	3	10.000	1		5
	Й. Гаврилюк	2	5.000		1	
		8	**21.000**	**1**	**1**	
	Округа ЧІКАГО					
17	Я. Билень	4	10.000			4
107	В. Ванцула	1	5.000	1		1
114	Ольга Бережан	2	20.000			2
379	В. Семків	1	3.000			1
399	Р. Прихан	2	10.000	1		2
		10	**48.000**	**2**		
	Округа ДЕТРОЙТ					
94	Р. Татарський	1	10.000			1
174	А. Слюсарчук	8	34.000	2	1	8
		9	**44.000**	**2**	**1**	
	Округа ДЖЕРЗІ СИТІ					
70	М. Шеремета	2	13.000			2
170	В. Білик	3	28.000	1		3
		5	**41.000**	**1**		
	Округа МОНТРЕАЛЬ					
465	Текля Мороз	2	10.000	1		2
473	Віра Баніт	4	9.000		3	4
		6	**19.000**	**1**	**3**	
	Округа НЮ ГЕЙВЕН					
59	Т. Сливінський	6	22.000	3	2	6
253	П. Гаврильців	1	3.000			1
		7	**25.000**	**3**	**2**	
	Округа НЮАРК					
133	Я. Леськів	1	10.000			1
214	А. Воробець	1	2.000		1	1
		2	**12.000**		**1**	
	Округа НЮ ЙОРК					
16	В. Лучків	3	15.000	3		3
194	М. Юзенів	1	3.000			1
325	Барбара Чупа	1	3.000			1
		5	**21.000**	**3**		
	Округа НІЯГАРА					
451	С. Омельченко	1	5.000			1
	Округа ПЕРТ АМБОЙ					
26	Катерина Прове	1	10.000		1	1
155	М. Стецина	1	3.000		1	1
332	К. Мазепа	1	3.000			1
349	М. Захарко	1	5.000		1	1
		4	**21.000**		**3**	
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ					
10	К. Хільченковський	1	10.000		1	1
128	В. Горбовий	1	2.000		1	1
153	Ю. Данилів	1	10.000			1
269	Христина Гербети	2	6.000			2
375	П. Тарнавський	4	45.000	2		4
383	Й. Хома	3	9.000			3
		12	**82.000**	**2**	**2**	
	Округа ПІТТСБУРГ					
96	М. Драпала	5	25.000		5	5
	Округа РОЧЕСТЕР					
217	С. Приймак	3	9.000			3
	Округа ШАМОКІН					
242	Й. Чабан	3	53.000			3
429	Марія Вроблевська	1	10.000		1	1
		4	**63.000**		**1**	
	Округа ТОРОНТО					
402	Анна Бурій	1	3.000			1
407	Г. Миськів	1	10.000			1
441	Ліліян Заневич	3	25.000			3
		5	**38.000**			
	Округа ТРОЙ					
191	Люїза Колодій	1	3.000			2
	Д. Коцан	1	3.000			
		2	**6.000**			
	Округа ВІЛКС БЕРИ					
29	Ольга Малишак	2	12.000		2	2
169	В. Стефурин	1	2.000		1	1
		3	**14.000**		**3**	
	Округа ВІННІПЕГ					
497	М. Наконечний	1	5.000			1
	Округа ВУНСАКЕТ					
206	Л. Гардінк	1	25.000			1
	Округа ЯНГСТАВН					
230	Аннабеля Боровицька	1	4.000		1	1
	ЦЕНТРАЛЬНА					
354	М. Війтик	1	3.000			1
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ					
3	Н. Бойко	3	207.000			5
	М. Стецина	2	15.000			
368	А. Маринюк	1	10.000			1
		6	**232.000**			

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У БЕРЕЗНІ 1988 РОКУ

П.Ч.	Округа/осідок	Число Відділів	Придбано чл. у березні	Разом	Забезпечення на суму: у березні	разом	АДД
	Округи ПЕНСИЛЬВЕНІЇ						
1.	Філядельфіяк	40	12	31	82.000	205.0000	4
2.	Піттсбург	18	5	25	25.000	171.000	–
3.	Шамокін	17	4	18	63.000	188.000	
4.	Алентавн	13	3	6	15.000	27.000	
5.	Скрентон	5					
6.	Вілкс Бери	7	3	5	14.000	22.000	
	Разом	**100**	**27**	**85**	**199.000**	**613.000**	**4**
	Округи МЕРИЛЕНДУ						
	Балтімор	8	2	7	8.000	42.000	—
	Округи НЮ ЙОРКУ						
1.	Ню Йорк	30	5	12	21.000	154.000	3
2.	Сиракюзи-Ютика	13	—	1	—	5.000	—
3.	Рочестер	11	3	14	9.000	41.000	1
4.	Трой	8	2	6	6.000	81.000	1
5.	Боффало	6	8	17	21.000	51.000	4
	Разом	**68**	**18**	**50**	**57.000**	**332.000**	**9**
	Округи НЮ ДЖЕРЗІ						
1.	Нюарк	18	2	7	12.000	38.000	
2.	Джерзі Си\u0442і	10	5	7	41.000	49.000	1
3.	Перт Амбой	12	4	8	21.000	31.000	1
4.	Пассейк	4					
	Разом	**44**	**11**	**22**	**74.000**	**124.000**	**2**
	Округи ІЛЛИНОЙ, МИШИГЕН, ОГАЙО						
1.	Чікаго, Ілл.	31	10	20	48.000	165.000	2
2.	Детройт, Миш.	20	9	38	44.000	297.000	6
3.	Клівленд, Огайо	20		2		6.000	
4.	Янгставн, Огайо	7	1	5	4.000	32.000	
	Разом	**78**	**20**	**65**	**96.000**	**500.000**	**8**
	Округи НОВОЇ АНГЛІЇ						
1.	Ню Гейвен, Конн.	14	7	20	25.000	72.000	4
2.	Бостон, Масс.	5		2		10.000	
3.	Вунсакет, Р.Ай.	6	1	4	25.000	78.000	
	Разом	**25**	**8**	**26**	**50.000**	**160.000**	**4**
	Округи ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ						
1.	Центральна	6	1	4	3.000	11.000	
2.	Міннеаполіс, Мін.	6		1		10.000	
3.	Ст. Луїс, Мо.	3					
	Разом	**15**	**1**	**5**	**3.000**	**21.000**	
	Необ'єднані Відділи в Америці	20	6	15	232.000	358.000	
	Округи КАНАДИ						
1.	Торонто, Онт.	20	5	12	38.000	60.000	
2.	Монтреаль, Квеб.	7	6	11	19.000	47.000	4
3.	Ніягара, Онт.	10	1	3	5.000	30.000	
4.	Захід Канади	14	1	2	5.000	8.000	
	Разом	**51**	**13**	**28**	**67.000**	**145.000**	**4**
	Загальна сума	**409**	**106**	**303**	**786.000**	**2.295.000**	**31**

Будівничий...

(Закінчення зі стор. 3)

Сильні вірою у високе призначення свого народу, палені соромом за пониження своєї Батьківщини, свідомі своєї місії, в борні за долю України, націоналісти відчули, що для поневолення не має порятунку, доки не підпорядкують часове і підрядне вічному й основному в бутті Нації та доки не здобудуться на однозгідний будуючий чин".

У згоді з тим перший Провід Українських Націоналістів очолений полковником Є. Коновальцем на сторінках свого офіціозу, названого вище подав як „Наша Позиція", основну характеристику українських націоналістів:

„Віра в націю каже їм покладатись на власні сили й вистерігатися зовнішних, що згідно зі засадою життя будуть завжди згубні для неї при нашій несилі. Віра в національну ідею каже їм підпорядкувати всі місцеві відмінності основній цілості нації".

Таке становище виразно вказує, що позиції Українського Націоналістичного Руху були співзвучні з дотеперішньою дією полковника Є. Коновальця і тому він зовсім природно підходив на очолення першого складу ПУН (Є. Коновалець, М. Сціборський, В. Мартинець, Д. Андрієвський), а в 1929 році на Першому Конгресі Українських Націоналістів створено ОУН, що її очолив полковник Є. Коновалець.

Проминуло вже 59 років від створення ОУН, яка під проводом полковника Є. Коновальця діяла всього дев'ять років. Чим більше в історії українського народу український націоналізм як ідея і український націоналістичний рух у різних його організаційних виявах — були і залишилися преважливими факторами у визвольній боротьбі українського народу.

Сьогодні це не є жадна таємниця, що українські націоналісти були і є активними в різних ділянках життя українського народу.

Не все в діяльності українських націоналістів було успішним, були невдачі, були трагічні в своїх наслідках помилки. Але ідейні і політично-програмові заложення українських націоналістів, витримали життєвий іспит і тому не дивно, що всі прояви спротиву в Україні окупант записує на адресу „українських буржуазних націоналістів", тому не дивно що ворожі удари були і є спрямовані проти українських націоналістів.

Підступним ударом в Ротердамі, ворог хотів знищити не лише особу полковника Є. Коновальця, але й цілий Рух. Хоч як болючою була ця втрата, то ворог не осягнув повного успіху.

Український націоналізм є ідейно-політичним протиставленням не лише комунізмові в Україні, але і всім імперіялістичним зазіханням на державну суверенність України.

Ми радіємо, що в Україні широко розрослись вияви руху спротиву, які дуже часто зовсім без пов'язання із українським націоналістичними формаціями проводять визвольну боротьбу за основні права українського народу.

І якщо порівняти державно-політичне кредо Є. Коновальця з тими процесами, які проходять в Україні і серед української спільноти в світі — то з певністю можна ствердити: Так! Полковник Євген Коновалець поставив здорові основи під дію українського націоналістичного руху, на яких сперта та боротьба до наших днів. Він справді був творцем нової доби — доби українського націоналізму. Віримо, що не признання складемо йому не лише ми, його послідовники, але цілим українським народом у вільній і суверенній українській державі, за яку він **змагався ціле своє життя і віддав їй своє життя.**

Творець...

(Закінчення зі стор. 3)

Найкращою запорукою сили для Євгена Коновальця була військова дисципліна, базована на сильній вірі в ідею, за яку провадив у бій своє вояцтво. Ідея волі і державної незалежности України в її соборницьких рамках, виявилася твердим цементом, що створив з вояцтва один сильний моноліт, який витримав до кінця воєнних операцій.

І Центральна Рада, і Гетьман Скоропадський, і Директорія високо цінили полковника Євгена Коновальця з його куренем, відтак загоном, а вкінці Корпусом Січових Стрільців. Євген Коновалець готовий був служити кожній формі української державности, якщо вона респектувала засаду самостійности і соборности.

Соборницький момент у світогляді Є. Коновальця був такий сильний, що він уважав своїм обов'язком вести бої за Київ — столицю України, навіть тоді, коли Львів, столиця його вужчої батьківщини кривавився в боях проти польських наїзників. Через Київ — на Львів, стало девізою Євгена Коновальця і його Січових Стрільців. Цій девізі він залишився вірний до кінця свого життя.

Обов'язковість і послідовність та гармонія між словом і ділом були найсильнішими рисами його великої особовости. Ще не затих добре гул воєнних операцій після програних визвольних змагань, як полк. Євген Коновалець збирає Січову Раду і творить зв'язок Української Військової Організації (УВО), щоб тільки не розпорошувались сили потрібні для дальшої боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу.

Євген Коновалець виріс наскрізь органічно на найвищого керівника визвольного руху, спочатку суто військового, а згодом, коли створено Організацію Українських Націоналістів — на ідеологічно-революційного. Діло його організаторського генія триває до наших днів і спрямоване у майбутнє.

Постать Євгена Коновальця стала ідеалом Провідника і для молодших поколінь. Відомо ж, що вже в 1921-22 роком на мешканні у Львові заходив до нього на розмови гімназист Роман Шухевич, який за декілька років стає бойовим референтом УВО і ОУН, щоб відтак очолити Українську Повстанську Армію в найважчих історичних часах Другої світової війни і після неї, а в той же час очолює ОУН і Генеральний Секретаріят УГВР.

Сильна особистість і революційна настанова Євгена Коновальця наснажувала бойовиків УВО — ОУН в Краю йти на геройські вчинки, а то й на шибеницю у випадку В. Біласа і Д. Данилишина, чи на риск життя у випадку Миколи Лемика, що пострілом у висланника Москви, у Львові, запротестував проти організованого Москвою голоду в Україні в 1933 році. Полк. Євген Коновалець, як Голова Проводу ОУН, таврував тих членів Проводу, що критично негативно оцінювали революційні акти крайової ОУН під проводом Степана Бандери, вважаючи ті акти за конечні і правильні.

Живучи поза кордонами України, Євген Коновалець завжди дбав про гідну репрезентацію українського імени в світі, висилаючи до важливіших держав своїх представників для зовнішньої праці, контактів та інформації. Він підтримував також ділові і жваві контакти з українськими політичними діячами: з Симоном Петлюрою, А. Лівицьким, Гетьманом Скоропадським, д-ром Д. Левицьким, послом Міленою Рудницькою і ін.

Євген Коновалець відкидав чужі орієнтації, а натомість був завжди за розбудовою власних національних сил і засобів. З цією метою він виїздив у поїздки до ЗСА і Канади, а також висилав туди членів Проводу, щоб зміцнювати позиції ОУН і створити потрібну фінансову базу для дії ОУН. Орієнтація на власні сили була одною з головних засад в програмі полк. Євгена Коновальця.

Після вбивства Голови Української Держави, Головного Отамана Симона Петлюри, в Парижі 1926 року, найбільш небезпечним для Москви виявився полк. Євген Коновалець. Обидва вони стали для українського народу символами української державности і боротьби за волю України. Тому, 12 років згодом, полк. Євген Коновалець паде жертвою того самого ворога, що довго чигав на його життя, аж вкінці, підступом досягнув його в Роттердамі. Сталося це в році, коли мав відбутися черговий 2-гий Конгрес ОУН, для підготови якого полк. Євген Коновалець викликав був з краю молодого тоді ще Ярослава Стецька.

Ті 50 років, що проминули від трагічного загину Провідника ОУН, полк. Євгена Коновальця, були безперервним ланцюгом організування сили і направлення її по лінії збройної і політичної боротьби за ту велику Мету для якої жив, працював і боровся її великий подвижник, організатор, стратег, державний муж і Провідник — Євген Коновалець. У цьому ланцюгу вузловими кільцями є Акт відновлення української державности 30-го 6-го 1941 року, створення Українського Державного Правління під керівництвом Ярослава Стецька, вишкіл Дружин Українських Націоналістів, як зав'язку української визвольної армії, підготовка і висилка Похідних Груп ОУН в найдальші закутки України для проголошення Акту відновлення укаїнської державности і мобілізації народніх сил довкола ідеї боротьби за цю державність, створення і розбудова УПА під проводом Головного Командира ген. хор. Тараса Чупринки і десятиліття збройна двофронтова боротьба та започаткування фронту Поневолених Народів, який перетворився в Антибольшевицький Бльок Народів і вкінці — створення революційного парляменту — УГВР з її Генеральним Секретаріятом. Після етапу збройної боротьби, яка своїм розміром та інтенсивністю нагадує часи Хмельниччини, прийшов етап психологічно-політичної боротьби позначеної штрайками і повстаннями у місцях каторжної праці і заслань, які зламали міт непоборности останньої в світі імперії.

Процес творення національної сили проходить і в наш час. На шляху силового змагу за здійснення заповітів Євгена Коновальця згинули від цього самого підступного ворога його послідовники: Роман Шухевич-Чупринка і Провідник Степан Бандера, іменем якого названа ціла епоха, а також тисячі відомих і невідомих героїв, що їх вилонила зі себе українська нація, як свідоцтво своєї непохитної віри і рішучости дійти переможно до своєї мети. Світлу пам'ять Євгена Коновальця і його послідовників вшануємо найкраще дальшою розбудовою сил української Нації, щоб успішно завершити змаг за Самостійну Соборну Українську Державу.

Провід Організації Українських Націоналістів

Збори 70-го Відділу СУА

І знову на сторінках „Свободи" появляється допис про ще одні Загальні збори відділу СУА, а саме: 70-го, що проіснував уже 30 літ на терені Пассейку в окрузі Ню Джерзі. Обширний звіт із діяльности відділу на протязі року здала голова Марія Бакалець, яку ми щиро попрощали з головства відділу, і яка вклала уже три роки праці у 70-му Відділі, не тільки очолюючи його, але й виявляючи подивугідну відданість цілям організації.

Відділ змалів протягом року до 33-ох членок, бо п'ять або відійшли із туземного життя, або змінили місце свого побуту. А коли ще й членки недомагають і не в силі так жертвенно працювати, як колись, то можна із похвалою ствердити: всупереч тому, що замало рук до праці, діяльність 70-го Відділу не зменшилася.

Громаді відомі завдання СУА і Відділ не занедбав ні одної ділянки праці. Не раз були малолюдними сходини, але все мали якусь цікаву тему. Базари й продаж „тортів для мами" приносили Відділові потрібну фінансову базу, щоб вив'язатися із своїх організаційних завдань.

Усі членки були ознайомлені із усіми проявами праці 70-го Відділу, бо Управа висилала обширні обіжники, з яких можна було довідатися про працю відділу.

У ювілейному році 1000-ліття Християнства України пройшли ще інші завдання, які Управа й членки пробили в громаді. І так з ініціятиви Відділу постав комітет для вшанування княгині Ольги. До комітету ввійшли теж 18-ий Відділ СУА в Пассейку та ОЖ ОЧСУ. Академія відбулася 21-го лютого ц.р. Реферат, рецитація, спів і показ історичної ноші 64-го Відділу СУА склалися на цікаву імпрезу.

Голова Відділу брала участь у місцевому церковному комітеті 1000-ліття, як теж у зборах і святкуваннях інших організацій міста Пассейк.

Відділ вітав замешкалу в нашій окрузі жінку політв'язня Ліду Рубан, маму Марка, що потребує лікування. Відбулася зустріч з нею, яку влаштувала місцева православна церква, запрошуючи організації, головно молодь, до участи.

Сімнадцять стипендій для студіюючої молоді, листи до телевізійних станцій, до конгресменів, відмічування річниць 22-го січня на терені громад Пассейк-Кліфтон, організування льотерії-виграшу подарованого членкою відділу мистецького образу для допомоги органові СУА „Наше Життя", допомога у підшукуванні свідків для свідчень про Великий Голод в Україні 1933 року — це зацікавлення Відділу, що мобілізували сили до праці. Підтримка Українському Музеєві, підсилення Медичного Фонду СУА теж входили до діяльности 70-го Відділу.

Одна членка відділу входить до Головної Управи СУА, дві — до Окружної Управи, на сходинах якої завжди є присутня членка Управи 70-го Відділу.

Присутня на Річних Зборах Відділу протоколярка-секретарка Окружної Управи Ню Джерзі Марія Юркевич заохотила присутніх до дальшої праці.

Нову Управу 70-го Відділу очолила на біжучий рік Олена Бобеляк.

Н. Н.

Новий Єпископ відвідав своїо колишню парафію

Широко почитний англомовний нюджерзький щоденник „Стар-Леджер" помістив світлину нововисвяченого Єпископа Михайла Кучмяка, як він уділяє благословення, колишній своїй парафіянці Олександрі Терлецькій у церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, куди він повернувся в неділю, 8-го травня, щоб відправити Архиєрейську Службу Божу. Як відомо, Владика Михайло Кучмяк був іменований на Єпископа-помічника Української Католицької Архиепархії у Філядельфії та рукоположений на Єпископа у катедральному соборі Непорочного Зачаття у Філядельфії 27-го квітня ц.р.

В Брукліні відсвяткують ювілей Тисячоліття

Ню Йорк (Млр). — Парафія св. Духа північного Бруклину, Н. Й., приготовляється до відзначення 1000-ліття Хрищення України у неділю, 29-го травня ц.р., в День Української Єдности.

Програма включає Святу Літургію з повторенням церемоніялу хрищення, биття дзвонів о год. 12-ій на знак єдности. Після церковної відправи буде виставка у авдиторії української католицької школи св. Духа, дві доповіді мгра Володимира Микули п.н. „Як дійшла до нас Христова наука", год. 1:45 і „Переслідування наших Церков в СССР", год. 3:30. Музичною прикрасою буде виступ Степана Качурака, мистця гри на бандурі та сольоспів матері Анни та дуети у спілці із сином Степаном. Відтак буде показ історичної ноші 64-го Відділу СУА.

Вступ вільний, платний тільки буфет. Програма буде переведена в англійській мові, бо запрошено американське населення північного Бруклина.

П. Дзюба...

(Закінчення зі стор. 1)

рах були присутні члени головної Екзекутиви УНС в особах головного предсідника д-ра Іван Флиса, головного касира Уляни Дячук і головного секретаря Володимира Сохана. Вони запізнали присутніх з організаційною працею, з новими грамотами, з технікою приєднування членів, калькулюванням вкладок і вартістю поліс. Дальше П. Дзюба поінформував, що помагав організувати виступ українського мистецького ансамблю „Лемковина" з Польщі і спільно з дружиною Христиною приготовив для них прийняття.

Д. Пристай звітував, що Округа відбула два засідання, один семінар з Баффалівською Округою; він також допомагав організувати членів та дописував до „Свободи" про діяльність Округи. Голова Контрольної комісії М. Малинівський заявив, що контроля є переведена, все знайдено в порядку і він в імені Контрольної комісії дає внесок на уділення уступаючій Управі абсолюторії.

На внесок П. Дзюби приступлено до вибору нової Управи. Зголошено дві виборчі листи, одну подала Ірина Руснак, а другу Микола Ямлак.

Під час перерви з двох лист вдалося зробити одну, яку прийнято загальним голосуванням. Нову Управу обрано в такому складі: П. Дзюба, голова, Олександер Скібіцький, заступник голови, Д. Пристай, секретар, Мері Свирида, касир; члени: Мері Ковальчук і Петро Лещишин; Контрольна комісія: М. Малинівський, Степан Приймак і Микола Лилак.

П. Дзюба в імені Управи подякував за вибір всім присутнім, запевнивши, що всі будуть чесно працювати для добра УНСоюзу. Він попросив до слова головного предсідника д-ра І. Флиса, який спершу передав всім привіт від Головної Екзекутиви УНС.

Дальше головний предсідник поінформував, що Союз має нові грамоти, що вони є доступні для кожного, а головно термінове забезпечення. В цім році УНС призначив один мільйон дол. дивіденд для своїх членів.

В минулому році Союз придбав 1,391 нових членів. Рочестерська Округа виконала призначену їй квоту на 70 відсотків. Членів придбали: О. Скібіцький, Відділ 285, три члени; Любомир Ґалуга, 316 Відділ, 21 члени, Стефан Приймак, 217 Відділ, 28 членів, Дмитро Пристай, Відділ 43, 15 членів, Василь Попович, 367 Відділ, чотири члени, Михайло Мадинівський, 437 Відділ, чотири члени, д-р Флис погратулював поодиноким секретарям за їхні організаційні успіхи. Дальше головний предсідник поінформував присутніх, що в 1987 році майно Союзу зросло на 3 міл. дол. Рівнож Союзівка має більшу вартість, бо придбала землю. В цьому звітовому році Союз приділив українським товариствам більші суми, студентам приділив стипендії — більші, як звичайно понад 100.000 дол. Відтак д-р Флис відповідав докладно на всі поставлені йому питання.

П. Дзюба подякував предсідникові за вичерпну доповідь і закрив збори, запросивши всіх присутніх на перекуску, яку приготовила Мері Свирида, секретарка 343-го Відділу. У зборах взяло участь 32 особи.

Пластуни Ню Йорку відзначили Шевченка змагом

Кожного року у місяці березні Пластова Станиця в Ню Йорку включається у відзначування роковин з дня народження і смерти Кобзаря України Тараса Шевченка.

Звичайно це свято у пластунів сполучене із змагом, в якому поодинокі пластові гуртки змагаються за найкраще деклямування віршів нашого найбільшого поета. Це дає можливість усій молоді брати участь у святі та є найкращим виховним засобом для пізнання творчости Тараса Шевченка.

Цього року т. зв. „Шевченківський змаг" для юнацької молоді відбувся в п'ятницю, 11-го березня, у вечірних годинах, і в ньому взяли участь усі юнацькі гуртки. Вони мали завчасу визначені до вибору завдання і в більшості їх дотримувалися. У вщерть виповненій залі Пластового Дому в Ню Йорку перед комісією суддів, до якої належали пл. сен. Оля Стасюк і Мотря Мілянич і ст. пл. Олег Данилюк, юнацькі гуртки по черзі пописувалися збірною деклямацією віршів Т. Шевченка. Слухачі; пластуни і батьки пластової молоді нагороджували їх гучними, чи менш гучними оплесками, залежно від рівня виконання поезій.

У кожній із деклямацій можна було завважити дуже старанну підготову до цього змагу, а в тому і опіку поодиноких виховників. Одні гуртки завдали собі труду та вивчили вірші на пам'ять, інші лише читали їх. Деякі деклямували поезії збірно, а інші ж поділилися так, що кожний чи кожна мали завдання продеклямувати певну частину вірша.

В загальному у гуртках юнаків можна було завважити кращу підготову, як серед юначок, у яких помітний був неповажний підхід до цілого змагу, так що один гурток юначок взагалі не брав у змагу участі, а інший самовільно змінив своє завдання.

Шевченківський вечір відкрив, заступаючи перешкоджену станичну ст. пл. О. Куровицьку, голова Станичної Ради і колишній станичний пл. сен. Юрій Савицький.

Після закінчення деклямацій жюрі проголосило першунами наймолодший гурток юнаків „Лиси" із 3-го куреня УПЮ ім. Івана Мазепи.

Друге місце припало гурткові „Русалки" із 2-го куреня УПЮ ім. Лесі Українки.

Відзначення роковин Т. Шевченка серед пластової молоді у формі змагу в деклямаціях — це незвичайно позитивний спосіб, зокрема коли знання мови і вживання української мови стає щораз поважнішою проблемою серед теперішнього молодого покоління, народженого в Америці.

Шкода лише, що постійний брак часу для пластових зайнять не дає змоги присвятити такому змагу більше уваги та послідовности у вимогах.

О. К.

Члени гуртка „Лиси" деклямують вірш „Гомоніла Україна", чим здобули в шевченківському змагу перше місце.

Слухачі на залі уважно слідкують за програмою.
(Світлив Петро Содоль)

„Великдень..."

(Закінчення зі стор. 1)

парох української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку о. Юліян Катрій, протоігумен ЧСВВ, о. ігумен ЧСВВ Олександер Гавкалюк, о. Іван Ткачук, парох української автокефальної православної церкви св. Трійці в Ню Йорку, головний провінціял чину Францісканів о. Олбан Монтелла представники Етіопської і Коптицької Церкви, представники чину Августинів та ряд священиків і семінаристів.

Міжнародний світ репрезентували амбасадори Перу, Еквадору, мексиканський амбасадор до Об'єднаних Націй, члени американської Місії до ОН, консули Канади, Франції, Греції, Аргентини, представник Польського наукового інституту проф. Ґросс, представники еспанських організацій, іміграційні судді ЗСА, представники заряду міста Ню Иорку, принц фон Ліхтенштайн, голови жіночих організацій Литви, Латвії та Естонії.

Із українського громадського сектора ми завважили на залі голову Метрополітального Комітету 1000-річчя Християнства адвоката Романа Ґуглевича, головного предсідника Українського Народного Союзу д-ра Івана Флиса з дружиною, голову Союзу Українок Америки Марію Савчак і почесну голову Іванну Рожанковську та ряд інших провідних громадян.

Імпрезу започаткував директор УІА Володимир Назаревич коротким привітанням присутніх і підкресленням відзначування усіми українцями 1000-річчя Християнства в Україні. Визначних присутніх, зокрема з рядів духовенства, привітала Л. Савойка, а відтак передала ведення програми у руки відомої акторки та мисткині слова Лариси Кукрицької-Лорет. Вона попросила до слова Владику Лостена, Владику Ісаю і о. В. Янітеллі, який говорив в імені неприсутнього в Ню Йорку Архиєпископа і Кардинала Джана О'Коннора.

Оба чужинецькі представники духовенства говорили про святкування 1000-річчя у атеїстичній Москві і висловлювали надію на відродження Українських Католицької і Православної Церков в Україні. Відчитано також привіти від губернатора стейту Ню Йорк Маріо Квомо і сенатора того ж стейту Альфонса Д'Амато. На залі були присутні члени комітету, що займався цією імпрезою, а це д-р Василь Ленцик, д-р Климентій Рогозинський, мисткині Слава Геруляк і Ореста Шепарович і заповідаюча Л. Кукрицька-Лорет.

Мистецька програма розпочалася виконанням прем'єри суїти „Над Дніпром" для струнної оркестри Миколи Колесси, яку виконали члени оркестри „Орфей". Еспаномовна група під проводом диригентки Розаріо Ганда виконала низку релігійних пісень, а візантійський хор грецької консерваторії під орудою Дімітроса Фостеріса відспівав ряд гимнів.

Незвичайно вдалими були виступи двох солістів. Солістку Метрополітальної опери Мі-Гей-Парк привітали присутні гучними оплесками, які ще збільшилися після її блискучого виступу з оперовими аріями. Другим солістом був бас Стефан Шкафаровський що відспівав молитву „Під Твою милость" композиції проф. Ігоря Соневицького і арію з опери „Сімон Бокаеґра" Верді.

Після закінчення програми гості розбрилися по залях Українського Інституту Америки, де були обильно заставлені великодньою їжею столи. У одній із заль можна було оглянути також виставлене великоднє печиво різних народів, предгарну виставку українських писанок і незвичайно цікаву виставку різних молитовників із збірки д-ра К. Рогозинського, серед яких визначався найстарший молитовник із 1890 року виданий у Львові.

Багато присутніх неукраїнців з цікавістю приглядалися писанні писанок яке впродовж вечора показувала відома писанкарка Софійка Зелик. Кожний з учасників отримав враз із програмою цікавий збірник великодніх звичаїв різних народів, написаних в англійській мові як також великодніх привітів.

На прославу Т. Шевченка

УККА південносхідньої Фльориди при співпраці Об'єднаних Українських Організацій Маямі влаштував концерт на возвеличення Тараса Шевченка в неділю, 27-го березня цього року, в залі УКЦентру в Голливуді.

Свято започатковано відспіванням американського гимну у фортепіяновому супроводі мгра Б. Сперкача.

Голова місцевого Відділу УККА М. Яремко, відкриваючи свято, говорив коротко і змістовно про те, чому саме так величаво щороку святкуємо роковини Шевченка, закінчивши цитатою з „Кобзаря „О, милий Боже України, не дай пропасти на чужині", та що „Встане Україна і помоляться на волі невольничі діти".

Н. Мудрейко у святочному слові „Сила слова Т. Шевченка" ствердила, що тоді, коли український народ майже був зовсім розторощений під гнітом московського чобота, московської сваволі, призначенням Божої Волі з'явився Пророк в українському народі — Тарас Шевченко, і його слова, неначе зерно правди і справедливости, вкладені творцем у душі українського народу, наповнили незнищимі житниці своїми плодами. Шевченко у своєму слові з непорочною чистотою і виразністю воскресив давню мрію українського народу за справедливий лад на землі.

Своїми творами він збудив народ до національного відродження і прямування до державної незалежности, взиваючи ось такими словами: „...Возвеличу малих отих рабів німих! Я на сторожі коло їх поставлю слово..." Так і сталося. На початку нової української історії було слово Шевченка. І ним все було, і без нього нічого не було в українській історії після нього. Слово Шевченка — це слово нашої долі і нашої майбутности.

У мистецькій частині виступив Український Національний Хор під орудою М. Івашка і фортепіяновим акомпаньяментом мгра Б. Сперкача, який проспівав „Заповіт", сл. Т. Шевченка, обр. К. Стеценка; „Дніпро", сл. Т. Масенка, муз. П. Майбороди; „Садок вишневий", сл. Т. Шевченка, народна пісня; „Ой, літа орел", сл. Т. Шевченка, муз. М. Лисенка (сольо М. Головацького); „Встає хмара", сл. Т. Шевченка, муз. М. Лисенка і „Думи мої..." сл. Т. Шевченка.

Надійка Мартин, учениця народної школи, продеклямувала вірш „Якби мені черевики" Тараса Шевченка гарною українською мовою, без акценту (вона з третього покоління).

Віра Васілевська професійно продеклямувала „Вінок Шевченкові", авторства Г. Комарівної. „Посланіє" Т. Шевченка, довге і важке, продеклямував інж. В. Полярний; вивчив його прекрасно, але рецитував дещо заскоро.

Поезія „Шевченкова могила", М. Зерова, не всім відома, яку рецитував Ф. Гурен, вийшла гарно і чітко, одначе, несподівано закоротко. Свято закінчено українським славнем.

Петро Ванац

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ, СЕСТРИ І ТЕТИ

бл. п.

Стефанії Чижович-Пушкар

будуть відправлені
за спокій душі Покійної
СЛУЖБИ БОЖІ
у таких місцевостях і церквах:

РИМ, Італія — парохіяльний Храм Жировицької Богоматері і Святих Сергія і Вакха, о год. 9-ій ранку;
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — церква св. Архистратига Михаїла, о год 9-ій ранку;
церква Христа Царя, о год. 9-ій ранку;
ВОРІНҐТОН, Па. — церква св. Анни, о год. 5-ій по пол.;
АКРОН, Огайо — церква св. Духа, о год. 8:30 ранку;
ТОРОНТО, Канада — церква св. Димитрія, о год. 8:30 ранку;
ДІТРОЙТ, Миш. — церква св. Йосафата, о год. 9-ій ранку;
ЧИКАҐО, Ілл. — церква святих Володимира й Ольги, год. 7:30 ранку.

Про молитви за спокій душі Покійної просять залишені у глибокому смутку:

муж — ВОЛОДИМИР
сестри —
МАРІЯ ХОМИН-КУРУЦ
ОЛЬГА МИХАЛЮК
сестрінки —
МАРІЯ ОСІДАЧ КРАВЧИК
ІРИНА ОСІДАЧ МАДАЙ
НАТАЛІЯ ОСІДАЧ ГЕВКО

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.

ТЕКЛІ ЛЕЩУК

висилаю пожертву в сумі 100.00 дол.
на УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ І ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР.

•

Висловлюю глибоке співчуття чоловікові п. Константинові Лещукові, дочці Ліді та ближчій і дальшій Родині Покійної.

ОЛЕНА НЕСІНА

Українське Лікарське Товариство Північної Америки
Метрополітальний Відділ в Ню Йорку

ділиться сумною вісткою,
що в понеділок, 16-го травня 1988 р. відійшов у Вічність
наш довголітній член і колега

бл. п. доктор медицини

БОРИС АНТІН ФИЛИПЧАК

ПАРАСТАС у четвер, 19-го травня 1988 р. о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Burnadz Memorial Home, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у п'ятницю, 20-го травня 1988 року о год. 9-ій ранку в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

Лікарське Товариство і українська громада втратила довголітнього працівника в багатьох українських організаціях.

Родині Покійного складаємо найщиріші співчуття.

Управа

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в неділю, 1-го травня 1988 р., о год. 2-ій по пол.
помер в шпиталі, в Медичному Центрі в Сомервілл, Н. Дж.

бл. п. мґр права

ЕВГЕН ЮРІЙ МОРОЗ

нар. 31-го грудня 1914 р. в Україні

ПОХОРОННІ БОГОСПУЖЕННЯ відправив Впр. парох о. Павло Лабінський, 3-го травня ц. р. в заведенні Fucillo and Warren і 4-го травня в українській католицькій церкві св. Архангела Михаїла в Менвілл та на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
сестра — ГАЛИНА МИШАНИЧ
вуйко — ЗІНОВІЙ МАРЦЮК з родиною
тета — ІРЕНА ДАЦИК
тета — МАРІЯ МАРЦЮК
кузинка — ВОЛОДИМИРА ПОЗНАХІВСЬКА з родиною
кузин — ВОЛОДИМИР СЕМЕНИНА з дружиною АСЕЮ
та Рідні в Україні і діяспорі

•

Замість квітів на могилу проситься складати пожертви на Патріярший Фонд св. Софії в ЗСА і в Римі.

Ділимося сумною вісткою,
що 25-го березня 1988 р.
в місті Голливуд, Фльорида,
несподівано на 63-му році життя
відійшов у Вічність

сл. п.

ІВАН СТРУК

Активний член Української Автокефальної Православної Церкви, колишній заступник голови української православної церкви святого Миколая в Маямі, член 50-го Відділу ООЧСУ, член Українського Культурного Центру в Голливуді; залишив у великій жалобі дружину, сина, тещу і рідних в Україні. Тіло Покійного поховано на українськім православнім цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Покійний народився у свідомій українській родині, на другий день Різдва 1925 року на Київщині; злидні змусили Покійного скитатися по чужих землях і американська земля була прибрана батьківщина.

Службові відправи провів о. Степан Біляк, а прощали Покійного більшість поселенців південної Фльориди, на сороковий день під час тризни в Українськім Культурнім Центрі. Присутні зложили 532 дол., котрі були розділені на семінарію св. Софії в Бавнд Бруку, на „Православне Слово" і українські часописи.

Жертвували по 100 долярів, дружина Покійного Олена Струк; по 20 дол.: І. Багданів, В. Гевко, М. Лойовський, О. Манойленко, І. Брилевські, Л. Потоцька, А. Угляр; по 10 долярів: паніматка Марія Опока, О. Новосад, Я. Кухар, В. Хом'як, А. Ґойда, Л. Медвідь, О. Медвідь, В. Полярний, М. Яремко, Л. Волох, Р. Балабан, К. Зубенко, В. Коваленко, Г. Кондзьола, П. Гуменюк, Т. Гарбарук, В. Іскрижицький, О. Головацький, М. Лісевич, М. Павлів, П. Козак, П. Доброноженко, Т. Зосяк, В. Калюжна; по 5 долярів: Л. Пех, В. Вільчинський, П. Скляренко, Н. Николенко, Г. Дмитренко, М. Горулько, В. Василевська, І. Бродко, К. Манько і М. Посипайло два долярі. Всім щире спасибі, а Покійному нехай буде вічная пам'ять.

ВІКТОР ПОЛЯРНИЙ

Пам'яті інж. Михайла Ількова

Св. п. Михайло Ільків

Восьмого березня 1988 року упокоївся в Бозі інженер економії Михайло Ільків.

Св. п. Михайло народився 10-го травня 1917 року у селі Чернів, Рогатинського повіту на Західній Україні. З молодости родина вщепила йому любов і пошану до рідного народу та України. Після закінчення народної школи він пробував вступити до офіцерської польської школи з думкою, що Україна потребуватиме військовиків, але коли на проханні написав, що він народився в Галичині, а не в Малопольщі, його прохання відкинули. Після цього Михайло вступив до Вищої Торговельної Школи у Львові. У Львові був прийнятий до Організації, і так розпочалася його праця для українського народу та України. Польські власті його переслідували, почалися труси в хаті та арешти, але певних доказів поляки не мали, тож не могли його довго задержати. Перед кінцем польської окупації Західньої України поляки масово виарештували усіх політично підозрілих та активних українців. М. Ількова протримали шість місяців в Бережанській тюрмі аж до німецько-польської війни та упадку Польщі.

З упадком Польщі змінилась окупація західніх земель України. На зміну брутальної польської прийшла ще брутальніша совєтська окупація. В першу чергу, почали шукати за українськими націоналістами. За порадою офіцера Червоної армії Михайло залишив рідну хату та подався на захід, за річку Сян. Спершу затримався в Кракові під німецькою окупацією, звідки пізніше був вивезений на працю вглиб Німеччини до містечка Ватенштед біля Брауншвайґу. Там зібралась досить велика українська група, що дало змогу Михайлові вести дальше активне українське національне життя. Там він перебув до кінця 1940 року.

В 1941 році з вибухом німецько-совєтської війни прийшов розкол в Організації Українських Націоналістів, тож св. п. Михайла знову заарештували, на цей раз уже німці. Так розпочалася його одисея по німецьких концентраційних таборах, страшне знущання та страждання за любов до України та поневоленого українського народу. Замість вернути на рідну українську землю він був замкнутий в німецьких млинах смерти.

Перед кінцем Другої світової війни гітлерівський уряд звільнив усіх політичних в'язнів, в тому також звільнено і Михайла. З надією на повернення до рідної України він не пішов на заслужений відпочинок, а вступив до ударної групи, котра мала оперувати в Україні. Перейшовши вишкіл, був стаціонований в Криниці в ранзі поручника. Та зі зближенням східнього фронту надії його меншали, Україна знову падала під большевицьким чоботом. Побачивши безнадійність справи з болем у серці М. Ільків мусів податися знову на захід. Повернувшись до Німеччини, до американської зони, та побачивши, що немає можливості більше воювати з крісом в руках за українську справу, він постановив змінити кріса на перо та вести дальше боротьбу для добра українського народу.

Примістившись в таборі біженців в містечку Корнберг, де був головою табору, відразу вступив до Реальної гімназії та студіював економію. По скінченні гімназії поступив в Український Технічно-Господарський Інститут в Реґенсбурзі, де продовжував студіювати економію, закінчивши студії перед виїздом 1950 року до ЗСА. Написавши дисертацію, був іменований в 1963 році як дипломований інженер економії.

В Америці, крім тяжкої заробітньої праці на прожиток родини, включився активно в громадсько-суспільне життя. Був членом Наукового Товариства ім. Шевченка, фундатором Катедри Українознавства у Гарварді та від 1964 року був членом Товариства Українських Інженерів Америки, рівнож був головою Нюйоркського відділу ТУІА протягом двох каденцій.

Крім цього, допоміг видати історію Українського Технічно - Господарського Інституту (УТГІ), до котрої написав обширну статтю. За його старанням видано 1972 року наукову книжку Юрія Кондратюка „Завоювання міжплянетних просторів" у перекладі з російської на українську мову. М. Ільків написав також книжку-спогад „Німецькі концентраційні лагери", в котрій описує пережиті жахіття в гітлерівських концтаборах. Він також дописував до багатьох часописів, а зокрема до часопису „Свобода", на економічні теми. Останньо замешкав в старечій оселі в містечку Лейквуд, Н. Дж., належав до української церкви та громади в поблизькому містечку Тамс Рівер, де був дуже активним, шанованим та любленим в громаді. Покійний був щирим та відданим членом української спільноти, кришталього чистого характеру та вірним сином українського народу. Жив, працював та присвятив своє життя для української справи. Завжди мріяв та сподівався повернутись на рідну Україну.

Велика і болюча це втрата не тільки для рідні тут в Америці та на Україні, але також для всієї української громадськости, а зокрема в містечку Тамс Рівер.

Поховано покійного на українському цвинтарі в Бавнд Бруку. На домовину його покладено грудку землі, яку привезли з рідного села на Україні.

Прощальні слова виголосили присутні представники від НТШ, УТГІ та ТУІА. Від односельчан попрощав Н. Євген, від родини син та братанок.

Родина вдячна усім присутнім, котрі взяли участь в похоронних обрядах.

Недавно одержали вістку з України, що вдома за покійного дзвонили дзвони, в п'ятницю і суботу, а в неділю відправили багатолюдну панахиду.

Брат Іван

ЗГІДНО ІЗ ФЕДЕРАЛЬНИМ центром контролі хвороб в Атланті, найбільше наражена група на небезпеку зараженням віруса АІДС це люди, що вже мають хворобу гемофілію – кровоточивість. Базуючись на даних з минулого тижня, з 652 осіб цієї групи, заражені вірусом АІДС, 386 вже померли. Вони заразились вірусом АІДС у лікуванні своєї вже й так часто смертельної недуги кровоточивости, ліками для зціплення крови, що їх продукують з жертвованої крови.

Є. Коновалець...

(Закінчення зі стор. 3)

му він вимагав взаємної щирости, ясности і відкритости та шукання компромісів, базованих на взаємному розумінні, на реальній ситуації і на конкретних кожночасних потребах політичної практики. Він критично ставився і до себе самого бо не стояв на штучному п'єдесталі, тільки був людиною чесної прямої дії. Але при всій самокритиці він не стояв у ролі „обвинуваченого", тільки навпаки: він у прямий спосіб утверджував за собою ті позиції, яких вимагала збалянсована політична цілість. На закиди нібито недостатньої „революційности" він, опрокидуючи це, каже: „моя психічна структура наскрізь революційна..." „вже замолоду в мене були відповідні заложення до тієї праці, на чолі якої я тепер опинився. Так само твердж, що ще й тепер знайшлася б у мене відвага ризикнути своєю особою, коли б того вимагало добро справи". „Була в мене завжди так само смілівість брати відповідальність навіть за дуже непопулярні почини і ризикувати тим самим у думці загалу". Тут він також і признається, що в нього вроджений реалізм і схильність" полагоджувати справи методами демократичного провідництва". До яких куріозів доходили деякі критичні тенденції, видно і з того, що організаторові революційних організацій довелося ось так „оборонятися" перед закидом „недостачі ідеалізму": „Коли б у мене не було того ідеалізму, я ніколи не пішов би був тим шляхом, який обрав. Перед мною були різні можливості" (ст. 690-91).

Цікаво, що того роду закиди приходили головно від тих провідних людей за кордоном, які вимагали від Вождя твердої руки і по суті диктаторського слова в справі здержання революційности молодих націоналістичних кадрів у Краю. Деякі з них деклярували себе націоналістами, але не революціонерами; а мотивація такої поміркованости була різна: злої волі не було, але крім гуманних протитерористичних арґументів, грали ролю побоювання за неуспіхи в здобуванні чужинних політичних приятелів. І так доходило часом просто до парадоксальних внутрішніх протилежностей, тим більше, що при народженні Організації Українських Націоналістів була і доволі помітна течія творити леґальну ОУН для роблення відповідних настроїв, але тільки для підтримання у Галичині угодової політики. Нереальність і практична абсурдність таких комбінацій сама по собі вказує на те, у яких твердих жорнах мололася достатньо не визріла політична думка поневоленого українства. І власне авторитет і становище полк. Коновальця ставили перед ним завдання творити синтезу різних патріотичних сил і направляти розбіжності в узгоджене русло: хоронити визвольний рух перед конфліктами і катастрофами. І в такому перехресному вогні самих концепцій визвольної політики Є. Коновалець, до кінця свого трагічно обірваного життя, сповняв справді історичну, творчу, провідну ролю, найбільш конструктивну, як це можна собі уявити у таких обставинах.

І з другого боку: молода ґенерація націоналістів у ЗУЗ була часом під майже недружнім обстрілом старших колеґів за кордоном, і власне голова ПУН був насамперед її розважним і дружнім оборонцем. Він розумів молоду психіку, суспільно-політичне значення розколиханої стихії, і дивився реально на рух спротиву, як на реакцію проти утисків. І тут він настоював на зрозумінні суто політичних арґументів. Він писав: ...„відносно молоді ми мусимо собі ще раз здати справу, чого ми властиво хочемо, і який саме зміст ми хочемо дати тій голошеній нами... революції" ...„Без зміни і переміни, і то основно, психіки нашого народу ми за революцію чи її підготовку навіть не маємо що братися" ...„Боротьба за душу нації — то процес затяжний"... „Тільки коли нам удасться завершити те основне зобов'язання, український народ стане фактором сили." (ст. 687 - 88).

Але при цьому полковник Коновалець не був безкритичний до різних явищ і акцій у краю, бо він ніколи не втрачав почуття пропорцій і гармонізування різних галузей визвольного процесу. За відповідного поділу функцій і людей, він реально бачив значення підпілля і бойових дій, але в аспекті часової доцільности і відповідних способів здійснювання таких акцій. І головне: він чуйно стояв на сторожі проти деяких яскравих тенденцій на ЗУЗ догматизування „революційної принциповости". Особливо на т. зв. Берлінській конференції (літо 1933) Коновалець зобов'язуючо реасумував ролю організації: „ОУН — це політична організація підпільного та масового характеру". Бойові (не терористичні) акції — це самооборона перед поліційним терором... „яка необхідна для забезпечення існування та дальшого росту підпілля". Слід враховувати, що Провід має за кордоном партнерів чи сподіваних союзників, і відповідає за цілість політики ОУН. Але, з другого боку — партнерство з чужинцями базується власне на існуванні масової підпільної організації (ст. 476).

У світлі доби й теоретично-ідеологічної, модної „вимоги", голова ПУН порядком самокритики говорив про свою недостатність теоретичного підготування для його провідницької ролі тощо; „я тактик — а не ідеолог". А з перспективи часу слід додати: як добре що він був справжнім політиком визвольної боротьби, а не невільником доктрини і не збирався бути диктатором. Наприклад, коли в часі формування ОУН краєвики бажали, щоб у новій організації завести військову диктатуру під керівництвом полковника Коновальця, то він очолив організацію, „але не погодився стати диктатором" (за С. Ленкавським, ст. 409). А згодом, у зростанні труднощів, він рішучим словом звертається до своїх співробітників у ПУН з вимогою інтенсивної участи в дії і відповідальності (691). У нього це принципова справа: не покладатися на ролю однієї людини, тільки „витворити у себе провідницьку верхівку" (689-90) Це він будував на глибоко-етичній базі співвідповідальности, і значною мірою він свою засаду провідництва здійснив. Критикуючи себе, він піддавав дружній критиці також своїх партнерів, і запрошував до співпраці, хоча б за умов розходжень у поглядах.

В оцінках людей його основними критеріями були: характер, соборність і готовість жертвувати собою. На такій людській базі, Євген Коновалець був великою людиною із своєрідним у нього фактичним плюралізмом та колеґіяльністю провідництва у рамках усеж таки формально авторитарної системи. Програмово-стратегічна послідовність була ясна: основний фактор — це самостійницько вихований народ; рушійна сила — революційна масова організація на рідній землі; краєм підбудовані і його питомою вагою інспіровані незалежницькі, зовнішньо-політичні акції. З очима, зверненими в Україну — соборність, це іманентний фактор національної цілости у самій меті і в методиці дії воднораз. У реальному пляні голови Проводу ОУН стояло насамперед закріплення визвольного руху у Західній Україні, а далі самозрозумілий етап охоплення земель у російсько-совєтській окупації.

А коли полковник Коновалець почав знову, новий визвольницький марш на Київ, то оце вже 50-літня історія довела, що він дотримався свого запевнення: у нього знайшлася відвага „ризкнути своєю особою". У цьому останньому марші він згинув смертю справжнього героя. Бо не могло бути певности і беззастережного довір'я до особи прихованого атентатчика, мнимого посланця „соборної" України. І далі — на пропозицію, дозволити заступити себе іншим членом ПУН, полковник не погодився, і пішов сам на зрадницьку зустріч.

Так полковник Євген Коновалець свідомо пішов на риск практичного здійснювання своїх політичних принципів задля боротьби всієї України за волю. На жаль, мета визначена тоді — нездійснена і досі. Але в соборному прямуванні різними шляхами постійно йдуть до тієї мети її нові поборники. Нехай на тих шляхах завжди береже їх національне сумління великих історичних прикладів. А принцип спрямування різних національних сил і течій на ширшу, спільну державницьку мету повинен і надалі бути ядром не партійного, а лиш державного мислення.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 13

А. Бук, Гантер	25.00
д-р О. Снилик, Лос Анджелес	20.00
І. Яворська, Бриджвотер	20.00
д-р І. Макаревич, Лонґ Айленд Сити	15.00
Д. Коваль, Чикаґо	12.00
о. Г. Лиско, Ґрешем	12.00
І. Марич, Парма	12.00
С. Мартиняк, Фініксвілл	12.00
М. Прокопенко, Джерзі Сити	12.00
Т. Федаш, Амстердам	12.00
Е. Дзюба, В. Сенека	10.75
Т. Ванчицький, Філядельфія	10.00
М. Вербяний, Линден	10.00
д-р Г. Врублевський, Фріленд	10.00
І. Гнатів, Йонкерс	10.00
І. Левицький, Оттава	10.00
П. Лопата, Торонто	10.00
Я. Макогон, Міссіссаґа	10.00
Е. Мацюк, Торонто	10.00
І. Новицький, Монтвейл	10.00
Т. Сидоряк, Ню Йорк	10.00
Б. Савин, Чикаґо	8.00
С. Березовський, Чикаґо	7.00
П. Божик, Дітройт	7.00
І. Грицик, Рочестер	7.00
С. Гуссар, Рочестер	7.00
Р. Ґлух, Елмгирст	7.00
П. Керик, Монтреаль	7.00
С. Копитко, Гемтремк	7.00
М. Луцишин, Чикаґо	7.00
М. Недільський, Ст. Луїс	7.00
Я. Пришляк, Баффало	7.00
З. Таран, Мекеніксвілл	7.00
С. Фіґоль, Вест Мілфорд	7.00
М. Шафранюк, Торонто	7.00
М. Андрушків, Браєрвуд	5.00
І. Бойко, Палетайн	5.00
Р. Городиський, Ню Джерзі	5.00
А. Дідух, Аннандейл	5.00
В. Никифорук, Джексон Гайтс	5.00
Р. Балута, Баффало	4.00
Р. Домбчевський, Рочестер	4.00
О. Савків, Сарасота	4.00
І. Підгірний, Парма	4.00
Д. Стефура, Вудсайд	4.00
Я. Чирський, Торонто	4.00
Р. Ярема, Лейквуд	3.00
Ч. Белей, Бордмен	2.00
В. Бешлій, Джексон	2.00
Р. Білевич, Ірвінґтон	2.00
А. Бойко, Парма	2.00
П. Брама, Чикаґо	2.00
О. Вахута, Бронкс	2.00
І. Воробель, Чикаґо	2.00
П. Гірняк, Чикаґо	2.00
В. Горчаківський, Денвер	2.00
Л. Григорчук, Ґросс Пойнт	2.00
П. Гусак, Ню Йорк	2.00
С. Дацко, Чикаґо	2.00
А. Дяк, Асторія	2.00
Д. Забігач, Сідар Наллс	2.00
І. Запотюх, Пінконнінґ	2.00
Р. Запутович, Гіллсайд	2.00
І. Захарків, Воррен	2.00
І. Здирко, Н. Виндгем	2.00
Й. Іванів, Венис	2.00
О. Іваночко, Бруклин	2.00
С. Йон, Філядельфія	2.00
А. Камінський, Гемтремк	2.00
Т. Кахнич, Джерзі Сити	2.00
С. Кецик, Ґлавчестер	2.00
П. Кіра, Лігайтон	2.00
Д. Конюх, Воррен	2.00
Р. Копичук, Ст. Августин	2.00
Н. Коропей, Лінкольн	2.00
Ю. Котляр, Фер Лоен	2.00
Н. Кравців, Гартфорд	2.00
Г. Кузбит, Вайтстон	2.00
Р. Лазарук, Дітройт	2.00
Н. Лесків, Лейквуд	2.00
Е. Лехман, Віллімантик	2.00
М. Лишик, Перт Амбой	2.00
А. Лісікевич, Воррен	2.00
М. Матковський, Філядельфія	2.00
І. Новицький, Парма	2.00
А. Олійник, Філядельфія	2.00
С. Ониськів, Воррен	2.00
С. Панкевич, Сайлем Спрінґс	2.00
В. Пастушок, Маркус Гук	2.00
М. Романко, Вестон	2.00
І. Сидорак, Торонто	2.00
Б. Сосницький, Ел Кагон	2.00
К. Стефінів, Фултонвілл	2.00
О. Стрижаковська, Трентон	2.00
А. Чирко, Бруклин	2.00
Т. Швед, Оттава	2.00
Т. Шестак, Піттсбурґ	2.00
М. Школяр, Ґлен Спей	2.00
К. Шокалюк, Клівленд	2.00
Н. Юрчинська, Філядельфія	2.00